

Καλημέρι Πρωτότυπα Νέα

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ» ΙΩΑΝΝΙΝΑ

♦ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2001 ♦ ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 90 ♦ ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1985 ♦ Δ/ΝΣΗ: ΔΩΔΩΝΗΣ 7 Τ.Κ. 45221 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΡΧΙΜΗΝΙΑ ΚΙ ΑΡΧΙΧΡΟΝΙΑ

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

Καημός μας, μέρα που είναι ν' ακουμπήσουμε πάνω στο γκριζογάλανο βράχο της Πίνδου μας και να κοιτάζουμε μακριά, νοερά, στο γαλάζιο Αιγαίο μας.

Ένας περήφανος αϊτός στις παρυφές του χρόνου μας διακόπτει τη ρέμβη κι τη συλλογή. Δεν αρκεί να 'σαι μόνος, απερίσπαστος, ξέγνοιαστος, ποτέ δεν θα βρεθείς. Στη μοναξιά σου είσαι υποχρεωμένος, βουβός να αντέχεις το έρεβος της νύχτας του καιρού μας.

2001, νέος χρόνος, αναπέταγμα σελα-

γισμού,

λάμψης

στην τερφή

σκοπιμότη-

τα και στα-

σιμότητα

των ημε-

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Γ.

ΘΕΟΧΑΡΗ

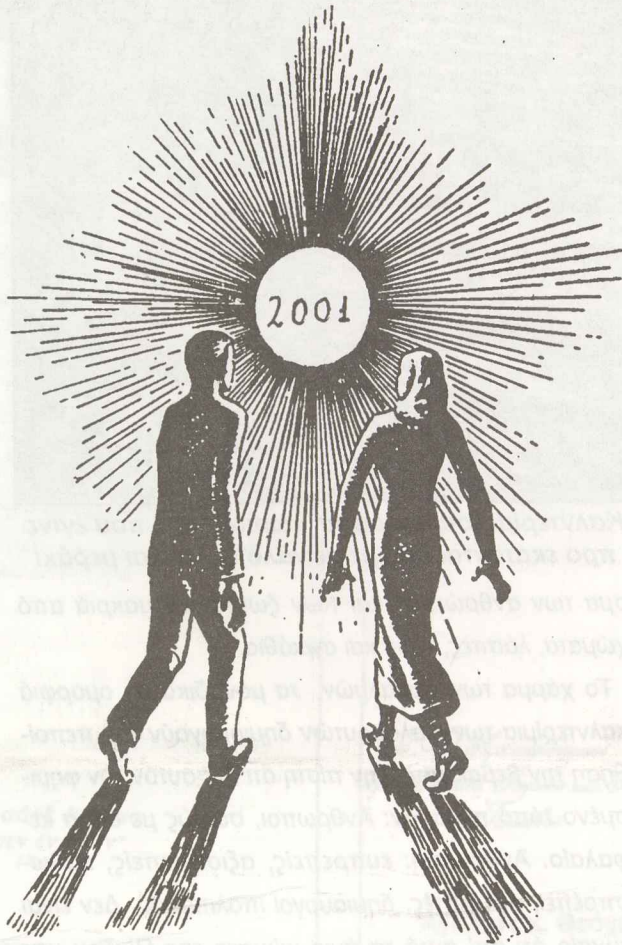
τ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

ρών μας. Βάρβαρες κατοχές στην Κύπρο μας. Κατατρεγμοί διώξεις στη Βόρειο Ήπειρο. Επεκτατικές διαθέσεις στο Αιγαίο. Ανιστόρητες, ανερμάτιστες, αλλοπρόσαλλες συμπεριφορές στο κατώφλι της Τρίτης χιλιετίας της Ιστορικής και Πολιτιστικής πορείας της ανθρωπότητας. Οι ηγεσίες των σύγχρονων μεγάλων δυνάμεων τσουγκρίζουν κρυστάλλινα ποτήρια σαμπάνιας και εύχονται ψεύτικα. Στην εποχή μας και οι ευχές κατάντησαν μαϊμούδες!

Σ' αυτό το γκριζο τοπίο, στην οπτασία του σκοταδιού, ρωτάς με επιμονή και ζητάς να μάθεις, τι είναι η άβυσσος; Δεν απαντά κανείς. Δεν ακούει ή δεν γνωρίζουν; Δεν αποκρίνονται και όσοι ξέρουν. Σιωπούν, σωπαίνουν, σιγούν. Κι όλα αυτά την ώρα της φρίκης που αργοπεθαίνουν άνθρωποι από τη σπογώδη εγκεφαλοπάθεια, τη γνωστή ως νόσο των τρελών αγελάδων. Ατυχής, λανθασμένος ο χαρακτηρισμός της νόσου. Ποιών τρελών αγελάδων των τρελών ανθρώπων, των φρενοβλαβών, των παραφρόνων, των αδίστακτων, που δεν έχουν ηθικούς ενδοιασμούς, που ταΐζουν τις αθώες αγελάδες ολέθριες ζωικές τροφές! Στόχος τους η αισχροκέρδεια, η κερδοσκοπία, ο βρώμικος πόλεμος.

Καθισμένος, ο δυστυχής άνθρωπος των ημερών μας, εμείς όλοι, που στα κρέατα των κρεοπωλείων βλέπουμε το δηλητήριο στα τσιγκέλια, το φαρμάκι που μας στέλνει στον άλλο κόσμο. Οι δράστες του εγκλήματος που αλωνίζουν χρόνια στις "πολιτισμένες" χώρες της Ευρώπης, εγκληματίες, σκέτο μίσος και κακία, κυκλοφορούν ελεύθερα!

Που είναι οι εισαγγελείς της "πολιτισμένης" Ευρώπης; Γιατί αδρανούν; Γιατί δεν συγκινούνται, δεν συνταράζονται

ψυχικά από τα αθώα θύματα των εμπόρων του θανάτου από κρέατα, ναρκωτικά, τρομοκρατίες; Δέκτες των εγκλημάτων όλοι οι άνθρωποι, όπου γης, γιατί έφτασε με τις τηλεοράσεις η πνοή, η απαίσια μπόχα του απάνθρωπου θανάτου στο σπίτι όλων μας.

Σ' αυτό περίπου το απάνθρωπο, το σκληρό, το άγριο, που δεν ταιριάζει σε άνθρωπο, σκληνικό υποδεχόμαστε το νέο χρόνο, το 2001. Σαλόι, αίθουσα υποδοχής, επίσημος χώρος είναι αυτό ή θάλαμος αερίων, χώρος θανάτωσης με δηλητηριώδη αέρια;

Η σκέψη των φρόνιμων αδυνατεί να βαστάξει τόσο βάρος πόνου, οδύνης και συμφορών. Συλλογίζεται ο δυστυχής άνθρωπος της εποχής μας. Το αδύναμο χεράκι του νέου χρόνου μπορεί να κρατήσει το σφουγγάρι του μαυροπίνακα της ζωής και να σβήσει, να καθαρίσει, να εξαφανίσει τα εγκλήματα, τις αδίστακτες πράξεις των κακούργων; Η απάντηση στη διακριτική σας ευχέ- ρεια.

Αλήθεια το ουσιαστικό χρόνος, ποια ετυμολογική προέλευση έχει; Κοντολογίς: από πού ξεκάμπισε; Εκκινεί από τη μεγάλη βρυσομάννα του Ελληνικού και του παγκόσμιου πολιτισμού τα Αρχαία Ελληνικά. Το ετυμολογικό του όρου είναι αβέβαιο. Σημαίνει αυτό, που εκφράζει τη διαδοχή και τη διάρκεια των φαινομένων, ενεργειών και καταστάσεων. Κλιμακώνεται στο χθες, το σήμερα και

το αύριο, στην ουσία είναι ενιαίος, αποτελεί ένα σύνολο.

Ο πολύπαθος λαός μας στις αντιξοότητες του καιρού μας, κατά το κοινώς λεγόμενο: "δεν το βάζει κάτω", δεν παραιτείται, δεν υποχωρεί, δεν δειλιάζει, δεν εμφανίζει αδυναμία να συνεχίσει την μακρά πορεία χιλιετιών στο ξέφωτο της ιστορίας και του πολιτισμού. Με αισιοδοξία, με οπτιμιστική διάθεση: στο λόγο, στην πίστη, στο χαμόγελο, στη ματιά, στην αντίληψη, στη δράση, στο αποτέλεσμα.

Την πρώτη ημέρα του χρόνου την υποδέχεται με τα κάλαντα: "αρχιμηνιά κι αρχιχρονιά" των παιδιών. Ευχετήρια και εγκωμιαστικά τα μηνύματα των εορταστικών τραγουδιών. Τα τραγουδούν τα παιδιά από πόρτα σε πόρτα, από γειτονιά σε γειτονιά, από καρδιές σε καρδιές. Χαρίζουν ευφροσύνη, ελπίδες πως όλα με τον καινούργιο χρόνο θα πάνε καλύτερα.

Τα πιο κατάλληλα πρόσωπα για να πουν τα κάλαντα της Πρωτοχρονιας είναι τα παιδιά, τα πολλά παιδιά, το σμάρι

των πουλιών, το εικονοστάσι του άδουτου που κουβαλάει ο καθένας μέσα στην καρδιά του.

Ο όρος παιδί είναι αρχαιοελληνικός (αρχ. Παιδίον, υποκοριστικόν του παις, παιδός). Σημαίνει: άνθρωπος μικρής ηλικίας (πριν την εφηβεία). Το άτομο που βρίσκεται μεταξύ βρεφικής και εφηβικής ηλικίας, του οποίου η σωματική και η πνευματική ανάπτυξη δεν έχει ολοκληρωθεί.

Τα πολλά παιδιά είναι ανεκτίμητος θησαυρός, μεγάλος πλούτος, ευτυχία:

Αν συνειδητοποιούσαμε οι γονείς, αν αποκτούσαμε σαφή ευσυνειδητή γνώση της σημασίας των πολλών παιδιών, τη δύναμη της παρουσίας, του γέλιου, της φωνής, του τραγουδιού και του κλάματος, τότε τα σπίτια μας θα ήταν σμάρι παιδιών. Τόπος προκοπής, πανέμορφος, πανώριος. Σ' όλες τις εποχές του χρόνου, και το καταχείμνο κοντά μας ο Μάης με τα λουλουδία τα πολλά παιδιά. Ο νους πλάι τους ξεδιπλώνει δυνατά φτερά στα ύψη και με αγώνες μόχθο και ιδρώτα κάνουν κτήμα ότι αγαπούν η καρδιά και τα μάτια!

Πρωτοχρονιά στην πολυμελή φαμίλια είναι μεγάλη γιορτή, όνειρο, σκέψεις, εικόνες, αισθήματα, συναισθήματα σημαδιακά. Αναμμένο τζάκι, στρωμένο από πολλά παιδιά τραπέζι, βασιλόπιτα, παππούς, γιαγιά, γονείς, πολλά αδέρφια και οι φιλοξενούμενοι. Ποιος είπε ότι πέθανε ο Ξένιος Ζεὺς στον τόπο μας; Ευχές, χαρές, φαγοπότι, ελληνικά τραγούδια, χοροί. Η σπιτομάννα, έτσι λέμε στην Πίνδο το καθιστικό, στις μεγάλες τις δόξες.

Η πρωτοχρονιά, η πρώτη του νέου έτους δεν έρχεται με τα παρδαλά ημερολόγια, τους νάιλον Αγιοβασιλίδες, τις απαίσιες καραμούζες. Έρχεται, παίρνει νόημα, ουσιαστικό περιεχόμενο, που δίνει λογική, φυσική συνοχή σε λόγους και πράξεις, με τα πολλά παιδιά. Συμβαίνει στις ημέρες μας η πολυμελής οικογένεια, να σπανίζει, την ώρα που το Έθνος μας την έχει ανάγκη!!!

Με τα πολλά παιδιά κάθε μέρα και ιδιαίτερα οι χρονιάρες μέρες παίρνουν το γνήσιο εορταστικό τους μεγαλείο. Με τα πολλά καλά παιδιά τα βγάζει πέρα καλύτερα με το χρόνο και τα χρόνια.

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Κατά την απογραφή της 18ης Μαρτίου 2001 στους Καλαρρύτες, απεγράφησαν 222 άτομα. Παρά τις προσπάθειες που έγιναν για να απογραφούν περισσότεροι, ο αριθμός των απογραφέντων δεν κρίνεται ικανοποιητικός, σε σχέση με τα γειτονικά μας χωριά, Μασσούκι και Συρράκο.

Όπου στο μεν πρώτο απεγράφησαν 537 άτομα στο δε δεύτερο 270.

Ευτυχώς ο τρόπος χρηματοδότησής άλλαξε πλέον, οπότε η κοινότητά μας έστω και αν δεν πέτυχε ικανοποιητικά αποτελέσματα στην απογραφή θα εισπράττει κάθε χρόνο επιχορήγηση από το Υπουργείο Εσωτερικών περί τα 20 εκατομμύρια δρχ..

ΤΑ ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Πραγματικό κίνητρο για ποιότητα ζωής σε μια οικογένεια, μια χούφτα ανθρώπων, σε ένα χωριό, σε μια κοινότητα, σ' ολόκληρη τη χώρα είναι ο άνθρωπος, ο δημιουργικός, ο ικανός για δημιουργία, έργα σημαντικά. Το ζωντανό κύτταρο, το αρχικό ανατομικό στοιχείο, η υγεία του, σωματική και ψυχική, και η παιδεία είναι ο ακρογωνιαίος λίθος της προκοπής, του πολιτισμού.

Οι φημισμένες εποχές σφραγίζουν το πολιτιστικό τους επίπεδο με την ανθρωπιά και την τέχνη. Η ανθρωπιά είναι συμπεριφορά της ψυχικής αρχοντίας ανθρώπου, είναι φανέρωμα της στάσης που ταιριάζει σε αληθινό, σε ψυχικά καλλιεργημένο άνθρωπο. Ως ψυχικό γεγονός σχετίζεται με την ψυχή, με τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου, την ηθική και συναισθηματική υπόστασή του. Η ψυχική περιοχή είναι λαβύρινθος, παρουσιάζει περιπλοκότητα και δυσκολία ως προς την προσέγγιση και την κατανόησή του.

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Γ.
ΘΕΟΧΑΡΗ
Τ. ΛΥΚΕΙΑΡΧΗ

Η εικόνα του δημιουργού ανθρώπου, η ανθρωπιά και η δυναμική της, καθρεφτίζονται στην τέχνη. Οι πηγές της τέχνης, η αφηγηρία της βρίσκεται στην πρώτη παρουσία του ανθρώπου στη γη.

Πρώτο σκαλοπάτι στη σκάλα της τέχνης είναι η φυσική ομορφιά στην αντικειμενική της υπόσταση, ύπαρξη π.χ. Κυκλάμινα στη ρίζα του γκριζόβραχου της Πίνδου.

Το δεύτερο σκαλοπάτι είναι η ομορφιά στην υποκειμενική της ατένιση που ονομάζεται αίσθηση του ωραίου π.χ. Η εντύπωση, η εικόνα που αφήνει ένα εξωτερικό ερέθισμα στη συνείδηση, που ονομάζεται: αίσθηση του ωραίου.

Π.χ. Η εντύπωση από την όραση των κυκλάμινων.

Το τρίτο σκαλοπάτι στη σκάλα της τέχνης, είναι μία ταυτότητα από τα δύο προηγούμενα στοιχεία που λέγεται: καλλιτεχνικό έργο π.χ. Η ζωγραφιά των κυκλάμινων, που είναι η πνευματική τους υπόσταση.

Οι ελάχιστες επισημάνσεις έγιναν με σκοπό να προσεγγίσουμε το νοησιολογικό εύρος του όρου Τέχνη και στη συγχυση των ημερών μας σημαίνει πολλά και τίποτε.

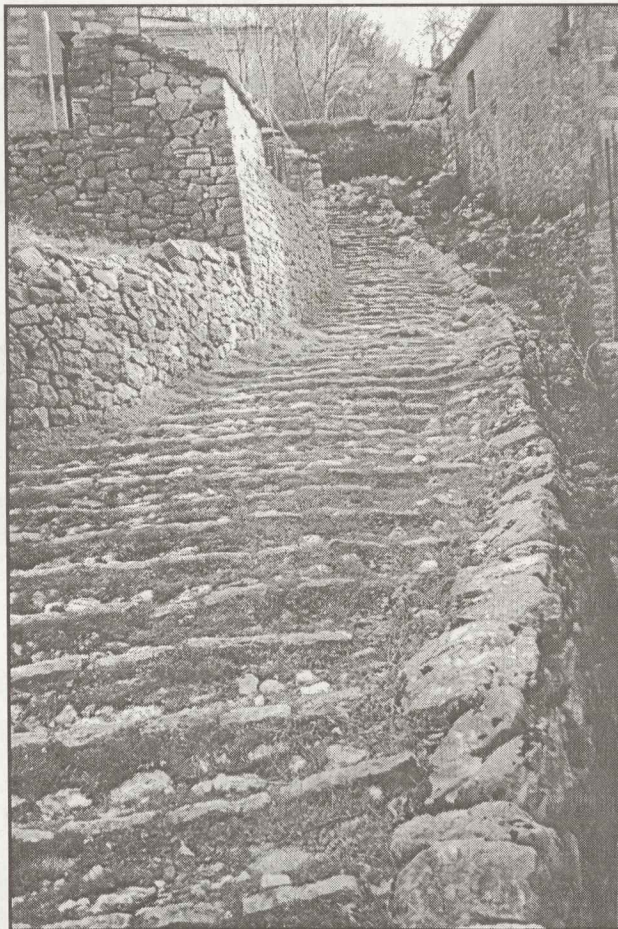
Οι Έλληνες έχουμε, από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα έντονο το δαιμόνιο της Τέχνης στο αίμα μας. Αυτό μας σταυρώνει και μας ανασταίνει και συγκεκριμένα όλα τα χαρακτηριστικά της φυλής μας που διατηρούνται έναρξη στην ρηζικέλευση πορεία των διαχρονικών ηθικών αξιών του ανθρώπου.

Ο αιώνιος Έλληνας έχει λαχτάρα, καημό, ζητηρή επιθυμία τα έργα του να είναι όμορφα να έχουν αισθητική αρχοντία. Ένα παράδειγμα:

Η κρίση, η φυσική πηγή του νερού, η κατασκευή από την οποία ξεπηδά το τρεχούμενο νερό συχνά βρίσκεται σε υποβλητική πέτρινη ή μαρμαρίνη κατασκευή το καλούμενο: σώποτο (εσώποτον). Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει γλυπτική μορφή λιονταριού κ.λ.π. από την οποία εκρέει το νερό.

Καλλιτεχνική όψη, υφή, εξωτερική εμφάνιση έχουν τα καλντερίμια, τα λιθόστρωτα των δρόμων του κεφαλοχωριού της ΠίνδουΚαλαρρύτες.

Είναι ένα είδος πέτρινου μουσαϊκού κοντά σου, στα πόδια σου, στην καρδιά σου. Βοηθά το στερεό βάδι-

Καλντερίμι του όμορφου χωριού μας, που έγινε προ εκατονταετίας με μεγάλο ζήλο και μεράκι

σμα των ανθρώπων και των ζωντανών μακριά από χώματα, λάσπες, νερά και αγκάθια.

Το χάσμα των οφθαλμών, τα μοναδικά σε ομορφιά καλντερίμια των Καλαρρυτών δημιουργούν την πεποίθηση την βεβαιότητα, την πίστη ότι απ' αυτόν τον φημισμένο τόπο πέρασαν: Άνθρωποι, σφώς με άλλα κεφαλαία. Άνθρωποι: ευπρεπείς, αξιοπρεπείς, καθωσπρέπει, αγωνιστές, δημιουργοί ιπολιτισμού. Δεν είναι τυχαίο ότι απ' αυτά τα άγια χώματα της Πίνδου μας έχει την αφηγηρία, το πρώτο έναυσμα, την απαρχή η αργυροχρυσόχαιτα του τόπου μας που κατέκτησε κυριολεκτικά τον κόσμο π.χ. Κοσμήματα Βούλαρη σε πλείστες πρωτεύουσες της οικουμένης, της υψηλούς! Τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα σε κάθε χώρο και στην περιοχή των μαστόρων της πέτρας όταν μετράται με τη μεζούρα της ανεπάρκειας, τότε η αξιολόγηση πάει περίπατο, χάνεται.

Ας φανταστούμε τους αξιόλογους κτίστες της παλιάς εποχής να διαλέγουν τις πέτρες από τα νταμάρια, κατά κανόνα σκληρή, να παζαρεύουν τους αγωγιάτες τη μεταφορά, να σκάβουν τους δρόμους, να δίνουν κλίσεις και μετά να θάβουν τα πετρώματα για να δώσουν σχήμα και μορφή. Τέλος να συναρμολογούν, να συνδέουν τις επιμέρους πέτρες ώστε να δημιουργηθεί το καλντερίμι, ένα όμορφο, στέρεο και λειτουργικό σύνολο.

Καθώς πελεκούσαν συνδεδεαν τις σφυριές με τραγούδι και όραμα οι μάστορες της πέτρας. Έβλεπαν να παίρνουν, να κατηφορίζουν, να ομορφαίνουν τον τόπο σμάρι από παιδιά από τα έξι ως τα δώδεκα χρόνια. Τι γέλια, τι τραγούδια, τι τσάντες με το αναγνωστικό και την πλάκα με το κοντάλι. Στην πλάτη η τσάντα, η υφαντή τσάντα με τις δύο όψεις ξομπλιασμένες. Η μία, ένα σκυλάκι, ο φίλος του παιδιού. Η άλλη ένας βυζαντινός σταυρός το σύμβολο της Ορθοδοξίας μας. Οδεύουν στο Σχολείο!

Το πολύπτυχο όραμα έφερνε κοντά στο νου και στην καρδιά του μάστορα τους χωριανούς, κάθε ηλικίας, τους ζωμάχους να βαδίζουν φορτωμένοι με έγνοιες,

υπευθυνότητα και κέφι για δουλειά. Έφηβους να χαμολώνουν το βλέμμα και να κοκκινίζουν στο καλημέρισμα της καλής τους. Μικρομένες και μοναξίες να κουβαλούν με το παιδί στην αγκαλιά νερό με τη βαρέλα απ' τη βρύση.

Το όραμα του μάστορα του καλντεριμιού του κεφαλοχωριού του έφερνε κοντά του τις γιορτές και Κυριακές τους χωριανούς μας να πορεύονται στο άκουσμα της τρίτης καμπάνας στον Άι - Νικόλα. Έβλεπε τα συμπεθέρια με τα βιολιά να πάνε στο σπίνι ης νύφης, του γαμπρού, στα στέφανα, στη γκούρα για το γλέντι. Αλήθεια τι χαρούμενος κόσμος, οικείοι, συγγενείς, φίλοι και χωριανοί κατεβαίνουν με το μωρό για τα βαφτίσια! Περισσότεροι οι πανηγυριώτες για τα πολλά πανηγύρια του χωριού με κορύφωση το πανηγύρι του Δεκαπενταύγουστου που κρατούσε τρεις μέρες. Όλα αυτά και πολλά άλλα έβλεπε στο όραμα που συνόδευε με τραγούδι ο μάστορας των καλντεριμιών.

Μέσα σε τόσο ψυχική ευφορία, ευδαιμονία, χαρά, ο μάστορας που διέθετε μόρφωση, λίγη, αλλά σωστή, πνευματική και ηθική καλλιέργεια δούλευε τίμια, με μεράκι, με καημό, με ζήλο, με διάθεση καλλιτέχνη, έβαζε όλη την ψυχή του στο καλντερίμι. Να γιατί τα παλιά καλντερίμια δεν ήταν ένα όποιο ψεύτικο, πρόχειρο, μηδαμινό κατασκευάσμα.

Αν προσέξουμε σήμερα τα παλιά καλντερίμια των Καλαρρυτών, όπου σώζονται σε καλή σχετική κατάσταση, χαιρόμαστε το είδος της πέτρας, τα σχήματα, τη συναρμολόγηση, τη γενική όψη. Όπου ο δρόμος είναι ομαλός, η δομή του καλντεριμιού είναι επίπεδη. Όπου ο δρόμος είναι επικλινής, έχει κλίση προς τα κάτω, κατηφορικός κατά διαστήματα υπάρχουν "ζωνάρια" πέτρινες κάθετες σειρές που εξέχουν τόσο, ώστε να στηρίζουν ανθρώπους και ζωντανά στο βάδισμα. Έτσι προστατεύουν από ολισθήματα.

Με τα χρόνια η φθορά των καλντεριμιών από τους διαβάτες, ιδιαίτερα από τα πέταλα των αλόγων, ήταν γεγονός. Τις φθορές, τις βλάβες, τις ζημιές, που αναπόφευκτα επιφέρει ο χρόνος, διόρθωνε η συντήρηση του οδοστρώματος. Οι άριστοι μάστοροι της πέτρας με το χτένι (είδος σφυριού) έκαναν τις πέτρες βατές.

Ίσως ρωτηθεί. Με ποια έξοδα γινόταν όλα αυτά; Με τα λίγα χρήματα του κοινοτικού προϋπολογισμού και, ως το προσέξουμε αυτό, με δαπάνες ευκατάστατων συμπατριωτών μας!

Η σημερινή κατάσταση των καλντεριμιών του κεφαλοχωριού μας είναι προβληματική. Ορισμένα σημεία θέλουν συντήρηση, αλλά ανακατασκευή. Εδώ χρειάζεται μέγιστη προσοχή στην ποιότητα της κατασκευής του έργου.

Τα έργα τέχνης, και τα καλντερίμια ποιότητας, πρέπει να τα κατασκευάσουμε και να τα δεχθούμε σαν γεγονός Ιστορίας και Πολιτισμού. Το οποίο έργο ζωής, σφώς και τα γκαλντερίμια, δεν είναι δευτερεύον, ένα ασήμαντο έργο, αλλά πρώτο, γιατί αυτού διαδραματίζεται η ίδια η ζωή, τα πρόσωπα δραστηριοποιούνται σ' αυτό, δρουν, δημιουργούν. Η αμεσότητα, η γέφυρα που συνδέει την τέχνη με τη ζωή είναι βασική και μεγάλη!

ΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΜΑΣ κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ

«Άφετε τα παιδιά έρχομαι προς με» (Λουκ. 18.16)

Από την επίσκεψιν εις την Εσθονίαν (Οκτώβριος 2000). Φωτ. Ν. Μαγγίνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

8-10 East 79th Street, New York, NY 10021 • Tel: (212) 570-3500 • Fax: (212) 570-3569
Web: <http://www.goarch.org> • Email: archdiocese@goarch.org

Κύριον
Ιωάννην Θεοχάρην
Εἰς Ἰωάννινα

"Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν"
(Ἰω. 1:14)

Ἀγαπητὲ Κύριε Θεοχάρη,

Θερμῶς εὐχαριστῶ διὰ τὰς ἐγκαρδίους εὐχὰς σας ἐπὶ ταῖς Ἀγίαις Ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸ Νέον ἔτος.

Ἐχετε καὶ τὰς ἰδικὰς μου θερμὰς εὐχὰς διὰ τὸ ἀνατεῖλαν ἔτος ὑπὲρ υἱείας, χαρᾶς, εἰρήνης καὶ χάριτος παρὰ τοῦ σαρκοθέντος καὶ ἐν ἡμῖν σκηνώσαντος Θεοῦ.

Εὐχαριστίας ἐπίσης ἐκφράζω καὶ διὰ τὴν καλωσύνην σας νὰ μὴ ἀποστείλετε τὸ ἔργον σας "Καλαρρύτες - Ἀνοιξιάτικος περίπατος".

Μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ σαρκοθέντι ἀγάπης,

Ἰω. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Δημήτριος

† ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Δημήτριος

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

«ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ «Η ΠΙΝΔΟΣ»
ΔΩΔΟΝΗΣ 7 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ (45221) - ΤΗΛ. FAX: 37440

Συντάσσεται από επιτροπή
Επιμέλεια Εκδόσεως από 1985 έως 16-1-1997
+ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΑΡΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ
(Επιμέλεια ύλης - Πληροφορίες- Εμβάσματα)
Τεκελενίου - Ιωάννινα (45333) τηλ. (0651) 25943

Τα έξοδα εκτύπωσης και διανομής της περιοδικής μας έκδοσης καλύπτονται από τις προαιρετικές εισφορές μελών και φίλων μας.

ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Π. ΜΠΟΥΡΗΣ - Π. ΣΤΡΑΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Στάθ Ορφεία Ιωάννινα
Τηλ.: 77433-25634 - FAX: 77871

Τῷ Ἐλλογιματάτῳ
κυρίῳ Ἰωάννῃ Γ. Θεοχάρει, τ. Λυκείαρχῃ
Δωδώνης 21,

452 21 Ἰωάννινα
GREECE

Ὁ σαρκοθεὶς διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου
πρὸ αἰώνων Θεός
εὐχόμεθα καὶ προσευχόμεθα νὰ χαρίσῃ εἰς ὑμᾶς
ὅλας τὰς δωρεὰς καὶ τὰς εὐλογίας Του
καὶ κατὰ τὸ νέον σωτήριον ἔτος 2001,
εἰς δὲ τὸν σύμπαντα κόσμον εἰρήνην
καὶ τὴν ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίαν
κατὰ τὸν ἀρχόμενον 21ον αἰῶνα.

Χριστούγεννα 2000

Διάπυρος πρὸς Αὐτὸν εὐχέται
† ὁ Κωνσταντινουπόλεως

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
στ. Ἀμερικῆς Δημήτριος καὶ Νέων
Ἰωάννιν

27 Φεβρουαρίου 2001

Ἀγαπητὲ κ. Θεοχάρη,

Διάβασα μὲ εὐχαρίστηση τὸν ἀνοιξιάτικο περίπατό σας
καὶ ἀνέβηκα κι ἐγὼ πνευματικά μαζί σας τὸν πράσινο δαίδαλο τῶν
περιπάτων σας.

Χάρηκα γνωρίζοντάς σας ἀπὸ τὸ σκίτσο σας τοῦ Σπύρου
Ὁρνεράκη, μὲ τὸ ἀέριστο βλέμμα σας, μὲ τὸ ὁποῖο μετράτε τίς
βουνοκορφές, ποὺ ἀγγίζουν τὸν οὐρανὸν.

Μὲ θερμὰς εὐχὰς, γιὰ τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή καὶ τὴν
οὐράνια ἀνάστασι καὶ ἀνάστασή σας, διατελῶ

Ἰω. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Δημήτριος

† ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Δημήτριος

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Χριστούγεννα - Νέον ἔτος
2000-2001

Βοήθεια

Τα μάτια του θαυμασμού

ΟΛΓΑΣ ΒΟΤΣΗ

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΣΜΟΥ

Τα μάτια του θαυμασμού, σα φύλλα δέντρων τεράστια σιωπούνε, α' την πύλη σε καλούνε τη μυστική την ύπαρξή σου ολόκληρη να περάσεις, μ' άλλο βλέμμα τον κόσμο να δεις, μ' άλλα χέρια τις μορφές του ν' αγγίσεις.

Καινούργιες εξόδους στην ψυχή σου να δώσεις. Στα νερά της αγάπης, Ουράνιο πέπλο ως του κόσμου το τέλος, Μέθη ζωής και λαχτάρα θανάτου, Μαγεμένους ν' ακινητήσεις.

ΟΤΑΝ ΑΝΟΙΓΟΥΝ

Όταν ανοίγουν της μαγείας οι πόρτες και σε καλούν να συντριφτείς στο κενό το χρυσό τους κλειδί για να πιάσεις.

Όταν ανοίγει ο βυθός, σαν ψάρι στη σκοτεινιά του να κολυμπήσεις, πως ξεριζώνεται, σα δέντρο απ' τη ρίζα του, πως νιώθεις το βίαιο σεισμό, στα δίκτυα ετούτα μιας άλλης περιοχής!

Γιατί τη μαγεία γυρεύουμε σαν το φως, το φωτισμένο ετούτο ενός άλλου κορμιού μας, την κρυμμένη ετούτη σιγή πίσω απ' το βάρος του κόσμου, που περιμένει, περιμένει, μες στα γκρεμά της ψυχής μας να συντριβούμε πριν ζωντανά στα χέρια να την κρατήσουμε.

ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ ΤΟ ΓΚΡΙΖΟ

Πέπλο της μουσικής, σιγαλό περιπάτημα των πουλιών, ήξε που πέφ' απ' τα γήινα πας, ευτυχία που μπαίνει στα σπλάχνα μου και δεν είναι χέρι ανθρώπινο που τη δίνει.

Είναι η αιθέρια γραμμή των βουνών, το γκρίζο της πέτρας που άνοιξε ολόκληρη, χωρίς δέντρο, χωρίς χόρτο, χωρίς νερό, μόνο με του φωτός τα φιλήματα. Ομορφιάς αποκάλυψη, γυμνή ρομφαία αγέλου στον ήλιο, για να μας λείι πως όλα, και τα πιο ταπεινά, σ' έναν κύκλο ομορφιάς μυστικών ανασαίνουν.

ΚΡΑΥΓΕΣ ΤΟΥ ΕΡΩΤΑ

Κραυγές του έρωτα μες στ' απόμακρο, της αγάπης κύμα που έχει τον κόσμο τυλίξει, ν' αγγίζουνε τα πουλιά τα πουλιά, ο αγέρας τη θάλασσα, οι άνθρωποι τους ανθρώπους.

Μυστήριο που έχει σ' όλη την πλάση απλωθεί, μεσ' σ' ένα κύμα χαράς η ζωή να πηγαίνει πιο πέρα.

Γύρη χρυσή που πέφτει απ' τα πέδιλα των θεών κι οι ψυχές ανοίγουνε τις μαλακές αστραπές να δεχτούν, την έκσταση ενός καινούργιου φωτός.

ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΦΛΟΓΕΡΑ

Χτυπήματα φλογερά της ψυχής στο φως, που σώζει, να πιναχτεί, έμβρυο που σφάδαζε στα σκοτάδια της μήτρας. Κίνημα απειλημένο μη σε ποντίσουνε τα νερά, αγώνας ολόενα στην επιφάνεια να στέκεις, με τα χέρια τα κύματα να χτυπάς, τους μύριους κινδύνους να διώχνεις.

Και μόνο αυτή, τη μοναδική μαχαίρα, που είναι η ζωή, με ρίγος να δέχεσαι, αυτή που την καρδιά σου ανοίγει στα δύο

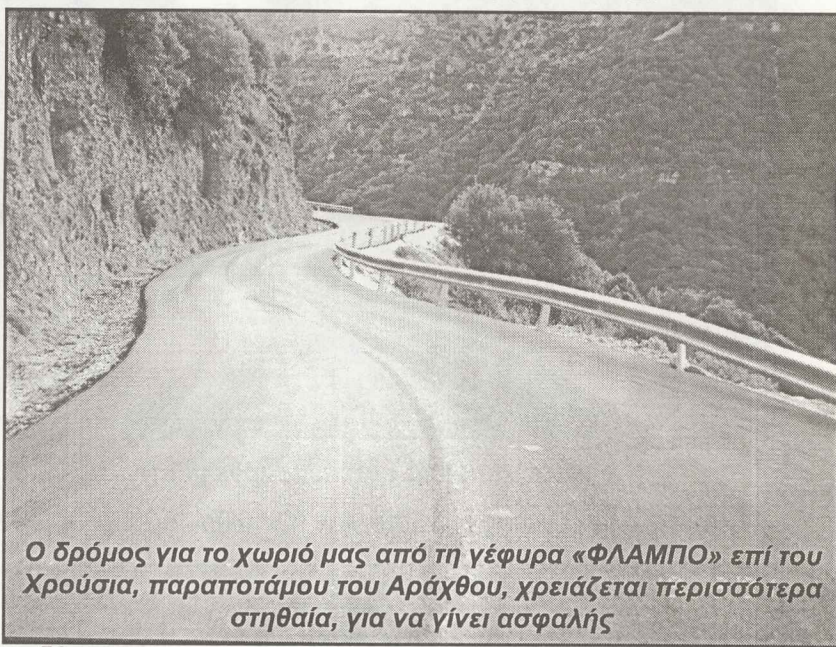
Στον τόπο μας με Τα στηθαία του δρόμου

Ο Ανταίος, γιος του Ποσειδῶνα και της Γης, έχανε τη δύναμή του και το κουράγιο του, όταν τα πόδια του δεν πατούσαν στη γη. Ο Ηρακλής δεν μπορούσε να τον νικήσει όσο ο Ανταίος πατούσε στη γη, γιατί απ' αυτή έπαιρνε καινούργιες δυνάμεις.

Κάπως έτσι γίνεται και με το σύγχρονο οδηγό αυτοκινήτου όσο πατάει στο δρόμο του νιώθει ασφαλής, σταθερός, σίγουρος, δεν διατρέχει κίνδυνο. Για να γίνει αυτό χρειάζονται στα επικίνδυνα σημεία του δρόμου Καλαρρυτιών - Ιωαννίνων να τοποθετηθούν στηθαία.

Στηθαία είναι το παραπέτο, το θωράκιο, το προστατευτικό κατασκεύασμα (κτιστό ή μεταλλικό) στα άκρα του δρόμου προς το μέρος του γκρεμού. Αυτό προσφέρει αίσθημα ασφαλείας στον οδηγό του αυτοκινήτου. Κυρίως, κυριολεκτικά, του σώζει τη ζωή στην κακιά ώρα!

Η πρόνοια, η εκ των προτέρων φροντίδα, που αποσκοπεί στη σωτηρία της ζωής μας από ορατούς κινδύνους, είναι έργο των συνετών, των γνωστικών, των μυαλωμένων ανθρώπων. Οι νουνεχείς ξωμάχοι κάτοικοι των Καλαρρυτιών της Πίνδου εντόπισαν από καιρό την ατέλεια, το μειονέκτημα του δρόμου. Φώναξαν μ' όλη

Ο δρόμος για το χωριό μας από τη γέφυρα «ΦΛΑΜΠΟ» επί του Χρούσια, παραποτάμου του Αράχθου, χρειάζεται περισσότερα στηθαία, για να γίνει ασφαλής

τη δύναμη της ψυχής τους, διότι το θέμα δεν είναι αισθητικό είναι σωτήριο για την ίδια τη ζωή τους.

Ο Νομάρχης μας κ. Νικόλαος Ζαρμπαλάς κατέχει το θέμα όσο κανένας άλλος, και έχει ο ίδιος προσωπική άποψη, γιατί μας επισκέπτεται συχνά. Που σκοντάφτει το πρόβλημα; Σε ποιο γραφειοκρατικό γρανάζι; Μη ξεχνάμε ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος έγινε για να δώσει ζωή στον κόσμο,

όχι με τις αβλεπίες ανεπαρκών να στείλει κόσμο στο γκρεμό.

Η ζωή είναι γνήσια σαν την αλήθεια. Η ζωή δεν είναι δικαιολογίες, προφάσεις, λόγια για συγκάλυψη της αλήθειας.

κ. Νομάρχα Ιωαννίνων, σας παρακαλούμε θερμά, δέστε, που σκοντάφτει το θέμα των στηθαίων και δώστε λύση.

Αξίος

Η ρευστότητα, η αστάθεια, η έλλειψη σταθερότητας της εποχής μας έχει πάρει μορφή χιονοστιβάδας. Συγκεκριμένα, παρατηρείται συχνά σύνολο σοβαρών δρωμένων με δυσάρεστες συνέπειες. Καλό είναι στη σύγχυση, στην ταραχή, στο μπέρδεμα των καιρών να συμβάλουμε με τη θύμηση του εννοιολογικού περιεχομένου βασικών όρων της γλώσσας. Ένας απ' αυτούς είναι ο όρος αξίος. Ας τον πηλίσιασσουμε.

Το επίθετο αξίος, αξία, αξιο είναι αρχαιοελληνικό. Έχει αφετηρία το δυνάμει της ιστορίας και του πολιτισμού μας τα αρχαία Ελληνικά. (αρχ. αξίος<άγω (=οδηγώ, φέρνω, διανύω) Αξίος σημαίνει ικανός, κατάλληλος, αυτός που αξίζει για κάτι. Με άλλα λόγια αυτός που έχει τη απαραίτητα προσόντα. Λέμε στην κουβέντα μας: αξίος κρίστης, αξίος νοικοκύρης, αξία γυναίκα, αξιο παλικάρι.

Το αντίθετο του αξίος είναι ανάξιος (αρχ. Ανάξιος<α στερητικό + αξίος). Σημαίνει ο μη αξίος για κάτι, ο ανεπαρκής, ο ανίκανος, ο ποτισμένος, ο ουσιανός, ο ευτελής.

Αυτή η κάποια προσέγγιση του όρου αξίος κάπως φωτίζει την πραγματικότητα των ημερών μας που φτάσαμε στο σημείο να λείι ο καθένας ότι είναι: ότι του κατέβει.

Πρόκειται για μια πλαστογράφηση της πραγματικότητας που ίσως δεν είναι ποινικό αδίκημα, αλλά ηθικό αδίκημα είναι σαφέστατα.

Πολλές φορές έχουμε και ανάξιους με πτυχίο, έγκυρο πτυχίο, από σχολές, από Πανεπιστήμια με γραπτά, με σφραγίδες. Αυτές οι περιπτώσεις είναι σπάνιες, αλλά δυστυχώς υπάρχουν.

Ανησυχητικό φαινόμενο των ημερών μας η αναξιοσύνη, η ανικανότητα, η ανεπάρκεια. Η αναξιοσύνη, η ανικανότητα κάποιου να κάνει τον τσαγκάρη ή η ηθική ακαταλληλότητα κάποιου να βρίσκεται στο χώρο του ποδοσφαίρου κ.λ.π.

Στην σημερινή κοινωνία υπάρχει έντονο πρόβλημα αξιών. Ας φροντίσουμε ο καθένας στο χώρο του να είναι αξίος, επαρκής, ικανός.

Το γλέντι της παρέας

Όταν ο ήλιος της Πίνδου γέρονε στις Νύφες της Πουλιάνας και τα βουνά των Καλαρρυτιών ροδίζουν, οι ξωμάχοι φροντίζουν τα ζωντανά και συμμαζεύεται η φαμίλια, χεϊμώμα καίρο, κοντά στο τζάκι να ζαποστάσει. Τα πετούμενα κουρνιάζουν στους χιονισμένους βάλτους και στις σχισμάδες των φιλόξενων βράχων.

Τα μαγαζιά τα Σαββατοκύριακα αλλά και τις άλλες ημέρες παρουσιάζουν κίνηση. Κόσμος απ' όλη την Ελλάδα, πατριώτες Καλαρρυτιώτες και φίλοι του κεφαλοχωριού μας κουβεντιάσει, πίνει, τραγουδάει χαίρεται. Με την πάροδο της ώρας αυθόρμητα σε συνδυασμό με το φαγοπότι έρχεται να τραγουδήσουν των παλιών δημοτικών μας ακουσμάτων.

Δεν αργούν να φανούν τα βιολιά. Το

κεφαλοχώρι μας είχε πάντοτε, κυριολεκτικά πάντοτε, αείποτε, και σήμερα ντόπιους οργανοπαίκτες, επαγγελματίες μουσικούς, που παράλληλα με τις δουλειές των ξωμάχων παίζουν με αξιώσεις λαϊκά μουσικά όργανα. Κλαρίνο, βιολί, λαούτο, τύμπανο και τραγουδοί.

Αυτοί οι οργανοπαίκτες του χωριού μας πρόθυμοι πάντα σε γλέντια της παρέας, της συντροφιάς, της συναναστροφής με πατριώτες και φίλους του χωριού μας.

Συμβάλλουν πολύ σε φανταστικά γλέντια!

Ήρεμο, φυσικό και αβίαστο το γλέντι της καρδιάς. Είναι ένα μήνυμα deep fundis (εκ βαθύων) στον εαυτό μας και τους γύρω μας. Είναι ένα ξεφάντωμα, μια διασκέδαση, ένα χαροκόπι "εν στενώ", περιορισμένος αριθ-

μητικά στο φιλικό κύκλο του τραπέζιού που με την πάροδο του χρόνου ευρύνεται στους θαμώνες της καφενοταβέρνας.

Τραγουδοί, χορός, τάξη, φαγοπότι, αναμνήσεις, πτυχές μιας όμορφης ζωής.

Ανθρώπινης, αξιόπρεπτης, νοηματικής. Οι στιγμές μοναδικές το εύρος της ψυχής διαπερνά όλο το "είναι" και η μνήμη, η έκφραση στο χορό και το όνειρο γίνονται ένα. Μοναδικές στιγμές.

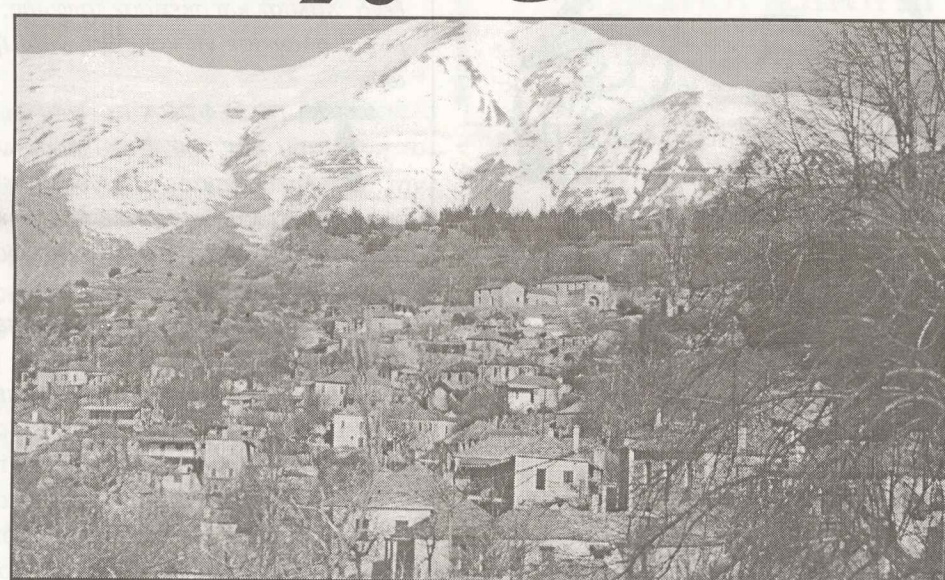
Η αβρία της νύχτας προσπαθεί μάταια κάτι να κλέψει από τη λεβεντιά του γλεντιού της παρέας που κρατά μέχρι τις πρωινές ώρες. Οι ύψεις των γλεντιέδων, εργασμένες ευτυχίες. Αυτά τα γλέντια της παρέας γίνονται συχνά στο κεφαλοχώρι της Πίνδου Καλαρρυτιές.

τους ανθρώπους μας Ευχές

Τα Χριστούγεννα, το νέον έτος, γενικώς οι χρονιά-

ρες ημέρες και κάθε γιορτή είθισται να δίνονται ευχές, πολλές ευχές. Έτσι έχουμε εγκάρδιες ευχές και τυπικές. Οι πρώτες έχουν συναισθηματικό βάρος, οι δεύτερες είναι κενές. Στην προσωπική, την οικογενειακή και την κοινωνική σκέψη και σχέση υπάρχει ο υποκειμενικός και ο αντικειμενικός κόσμος που τον ζούμε συναισθηματικά και τον αξιολογούμε λογικά. Σαφώς τον αντιμετωπίζουμε με τίμια εργασία. Ο όρος ευχή είναι αρχαιοελληνικός με ιστορική και πολιτιστική διαδρομή χιλιετιών. {<αρχ. Ευχή

<εύχομαι (=εκφράζω ευχή, επιθυμία)}. Ευχή σημαίνει έκφραση επιθυμίας να γίνει κάτι. Με άλλα λόγια ευχή είναι ο καλός λόγος, η έκφραση της ελπίδας η της επιθυμίας κάποιου για την ευδωση

Άποψη του ιστορικού χωριού μας από την αυλή του Αγίου Νικολάου Καλαρρυτιών

μιας ενέργειας ή την ευνοϊκή εξέλιξη των πραγμάτων.

Ο δρόμος μας στο νέο χρόνο είναι μία πορεία μόχθου, κόπου, ιδρώτα για προκοπή, ατομική, οικογενειακή και κοινωνική.

Αυτός ο ανηφορικός δρόμος για το ξέφωτο της αλήθειας είναι η ζωή. Η ζωή είναι γνήσια, όταν είναι ελεύθερη, τίμια και διαθέτει ανθρωπιά. Η ζωή είναι νόθος, μαϊμού, όταν είναι υποταγμένη, υπό-

δουλη στην ψευτιά, την ατιμία και την αμαρτία.

Τα στοιχεία που διαμορφώνουν τη γνήσια ζωή είναι. Η οικογένεια, η Εκκλησία, το Σχολείο και η καλή κοινωνία.

Η αξιοπρεπής ζωή είναι φως, ηθική, αγάπη. Χαρτοποιεί τον άνθρωπο και συγκινεί τον συνάνθρωπο, τον πείθει με την εν γένει δομή και έκφρασή της.

Συχνά ακούγονται δικαιολογημένα κατακραυγές,

έντονες αγανακτήσεις που εκφράζονται δημόσια, για πολλούς και για πολλά. Συμβαίνουν και αυτά στο σταυροδρόμι της ζωής και είναι σαφές δείγμα ηθικής υγείας. Δεν πρέπει να μείνουμε σ' αυτό το στάδιο, σφειλούμε ο καθένας μας να κάνει τη ζωή του μέρα με τη μέρα πιο σωστή, πιο τίμια, πιο ανθρωπινή.

Καλή Χρονιά.

Σεβασμός

Δεν υπάρχει ημέρα που να βγεις απ' το σπίτι για τη δουλειά, για ψώνια, για επίσκεψη κ.λ.π. που να

μη φαρμακωθείς από συμπεριφορές απουσίας σεβασμού. Στις ημέρες μας παραγίνεται το κακό! Η έλλειψη σεβασμού αποδίδεται λανθασμένα στους νέους. Εκείνοι που δεν δείχνουν σεβασμό κυρίως είναι οι ώριμοι, οι ενήλικες, αυτοί που προϋποτίθεται ότι έχουν ολοκληρωμένη ψυχοσωματική ανάπτυξη. Αυτοί έπρεπε να είναι παράδειγμα σεβασμού προς μίμηση. Είναι αλήθεια πως

ορισμένοι νέοι δεν δείχνουν σεβασμό, αλλά το κακό παράδειγμα το κατέχουν οι ενήλικες. Ο όρος σεβασμός είναι μεταγενέστερος [<αρχ. Σεβάζομαι<σέβας]. Σημαίνει την εκτίμηση που

αισθάνεται κάποιος για άλλος, η τιμή που του αποδίδει. Δείχνουμε σεβασμό στους γονείς μας, στους δασκάλους μας, στους φίλους, τους συγγενείς, τους ιε-

λους, τους γνωστούς, γενικά τους συνανθρώπους. Ακόμη σεβαστε τους νόμους, τους θεσμούς, τις παραδόσεις, τις αξίες την ελευθερία, την τιμή, την αξιοπρέπεια κ.λ.π.

Άφησα τελευταίο το σεβασμό στον εαυτό μας, το άτομό μας, με τη φροντίδα να διατηρεί το κύρος, την αξία του, να μη θίγεται να μη προσβάλλεται από απάρες, δεκτες συμπεριφορές. Πρόκειται για τον αγώνα αξιοπρέπειας που κάνει ο καθένας μας να προστα-

τέψει την ηθική ακεραιότητά του. Έτσι μπορεί να βλέπει κατάματα τους συνανθρώπους του και να

κυκλοφορεί με ψηλά το μέτωπο. Με άλλα λόγια ο σεβασμός των ιδίων, για μας τους ίδιους, δεν είναι άλλος από τον τρόπο συμπεριφοράς μας, από τις πράξεις και τα έργα μας.

Οι υπαρκτές μας αντιδράσεις στη ζωή πληρώνονται ηθικά κυρίως. Οι καλές με την ηθική ικανοποίηση την ευχαρίστηση που πηγάζει από το αίσθημα της καλής πράξης. Οι κακές από τις ενοχές της κακής πράξης, που είναι οι τύψεις, ο έλεγχος της συνείδησης, οι Ερινύες των αρχαίων Ελλήνων.

Τώρα γιατί γράφονται αυτά. Από ενδιαφέρον για την ευρύτερη ζωή.

Ο ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΗΣ

Συνέχεια από την σελίδα 4

κι ήσυχα βλέπεις το αίμα στο χρώμα να στάζει.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΚΛΕΙΔΙ

Το παιδί, το μεγάλο κλειδί.

Μένουν οι πόρτες του φόβου κλεισμένες κι οι δράκοι είναι ακόμα μακριά. Κι εκείνοι οι αόρατοι άνεμοι που τρόπο σου φέρνουν δεν ακούγονται ακόμα.

Σα λαμπάδα γιορτής τ' άνθος ετούτο του σώματός σου κρατάς κι ήρεμα βλέπεις το θάνατο. Όχι μάτια έχεις, μα δεν τον κοιτάξεις.

Κήποι ακόμα λουλούδια στα πόδια σου της σάρκας σου ετούτη η φωνή, κήποι που βαθιά τους χυμάς το μύρο τους να χορτάσεις.

Για τούτο η κραυγή όταν η νύχτα σε παίρνει, εσένα, ένα σώμα στα μύρια της γης, που αθάνατα να υπάξεις λαχτάρησες.

ΚΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Η κραυγή της γυναίκας, του πλάσματος ο βαθύς στεναγμός!

Πόσους κόσμους μαζί του μελωδίας τραβά, όταν βγαίνει απ' τα σπλάχνα της γης, όταν πονά καινούργια ζωή να γεννηθεί!

Πως γεμίζουνε φως οι ανθοί και στις αιωνιότητες το γαλάζιο τ' απροσπάτετο πλάσμα πατεί.

Κεφάλι, που έγειρες να δώσεις ζωή, άρατη μουσική να γεμίσεις, για νακρατώνονται ισόρροπα τ' άστρα μες στη ματιά μας, για ν' αντλεί τη δόξα του ο ήλιος βαθιά μας παντοτινά.

Όλα ετούτα τα ορατά και τ' αόρατα ν' ανακυκλώνονται αιώνια στη φοβισμένη, στη θνήσκουσα καρδιά.

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ

Σ' αυτό το σκοινί της ζωής, το γλυκό, πως έχουν όλοι με πάθος πιαστεί, μελίσσι ζαλισμένο απ' τη γύρη κι από το φως.

Πως ακουμπάνε ο ένας σ' αλλού τη ζέστα κι αφήνουν στο διάστημα τα βέλη της μικρής τους χαράς!

Κι ο θάνατος, λες, από δω δεν περνάει ποτέ κι είναι ο βόμβος πάντα γεμάτος και πηγαίνουν κι έρχονται τα φτερά, κι όλα υποτάσσονται πάνω απ' το χάσμα τ' αόρατο, στο ρυθμό της ζωής το μαυλιστικό.

ΨΙΧΟΥΛΑ ΑΓΑΠΗΣ

Μιας μάνας

Ψιχούλα αγάπης μόνο και φτάνουν, ψιχούλα που χορταίνουν τα περιτέρια, που χορταίνει και η γυμνή των μανδών καρδιά.

Τόσο πικρά φασάκι απόψε ο αγέρας της μοναξιάς, πιο δυνατό απ' το θάνατο, πιο κοφιτερός απ' το φως ετούτο που βύθησε, λειπίδι, στα σωθικά μου.

Κι οι πέτρες εκείνες που ακουμπήσα για να μάθω τοκαινούργιο στόμα της νύχτας, για να ψηλαφήσω τα καινούργια όρια που χάραξε, ολόκληρη με πληγώνουν.

Μπαίνουν βαθιά στο κορμί μου και με πονάνε. Λίγη αγάπη να μαλακώσει η καρδιά, κι ας είναι στην πόρτα του Άδη να τη ζητήσω, κι ας είναι σαν ένα σκυλί πίσω απ' την πόρτα των γιών ν' αλχητώ.

ΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

«ΟΛΓΑΣ ΒΟΤΣΗ»

Τομ. Α' «Οι εκδόσεις των Φίλων» Αθήνα 1989

Η ανίκητη ελπίδα

ΑΝΗΜΕΡΑ ΤΑ ΦΩΤΑ, το δειλινό της παραμονής του αϊ- Γιαννιού, η Μήτραινα, όπως όλες τις παραμονές του αϊ- Γιαννιού, έσφαζε μια παχιά και μεγάλη κότα, από τις δέκα δώδεκα κοτούλες, που είχε, τη ζεμάτισε, τη μάζησε και την έβαλε να βράσει.

Συγύρισε το σπιτοκάλυβό της, έστρωσε στη γωνιά τα νυφάτικα της μάλλινα στρωσίδια, έδεσε τη σκύλα και περίμενε, όπως όλες τις παραμονές, να 'ρθει ο ξενιτεμένος της ο Γιάννης, ζημερώνοντας τα' αϊ - Γιαννιού.

Αυτή η ιστορία εξακολουθούσε χρόνια τώρα. Ήταν ακόμη νέα η Μήτραινα, σαν χήρα ξεκίνησε το μονάκριβό της το Γιάννη για την ξενιτιά. Δεν είχε ακόμη άσπρη τρίχα στα κατάμαυρα μαλλιά της, όταν τον φίλησε για ύστερη φορά και τον είδε ψηλά από τη ραχούλα, με δακρυδίνιχτα μάτια, να χάνεται στο μάκρος του δρόμου και να γίνεται άφαντος.

ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗ

Χρόνια και χρόνια από τότε η δόλια η Μήτραινα περνούσε τη ζωή της μονάχη στο σπιτοκάλυβό της. Για συντροφιά της είχε τους τέσσερις τοίχους, το εικόνισμα, τη γωνιά, μια γίδα, μια γάτα και καμιά δεκαριά κοτούλες. Ακόμη έναν όμορφο πειτινό, που της χρησίμευε κάθε πρωί σαν ρολόγι, να την ξυπνά, για να 'ανάβει τη φωτιά της και να 'αρχινά το εργοχείρό της: ρόκα ή πλέξιμο, ή μπάλωμα, ή για να πηγαίνει στο λόγκο να κουβαλά ζύλα.

Τα νιόπαιδα του χωριού πήγαιναν και έρχονταν στην ξενιτιά, άλλα σε τρία, άλλα σε τέσσερα και το πολύ πολύ σε πέντε χρόνια. Αλλά ο Γιάννης της Μήτραινας ούτε φαινόταν, ούτε ακουγόταν πουθενά! Όλος ο κόσμος τον θεωρούσε χαμένο και ο προεστός του χωριού τον ξέγραψε από το δεφτέρι του, για να μην πληρώνει η κακομοίρα η Μήτραινα τους φόρους του. Κι όμως η Μήτραινα έσκισε τα ρούχα της, άμα έμαθε ότι της ξέγραψε ο προεστός το παιδί της και πήγε στο σπίτι του να παραπνεθεί.

- Ακούς εκεί, έλεγε βγαίνοντας από το προεστό, να μου σβήσει το παιδί μου! Τι τον μέλει αυτόν σαν πληρώνω εγώ;

Είχε πάντα την καρδιά της γεμάτη ελπίδα και της φαινόταν πως το παιδί της είναι γερό και καλά, ότι κέρδιζε χρήματα με το σωρό κι ότι βρίσκεται στο δρόμο να 'ρχεται. Ζούσε η καμμένη με το εργατικό, πότε σ' αμπέλια και πότε στα χωράφια των χωριανών της κι ενώ όλος ο κόσμος τη συμπονούσε, αυτή δε το 'βαζε κάτω, αλλά απολογιόταν με θυμό:

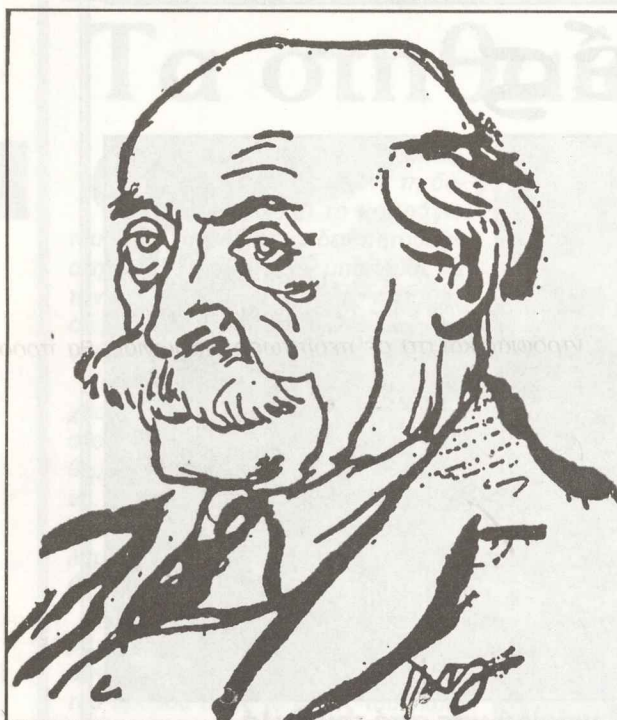
-Μη σας περάσει η ιδέα πως χάθηκε το παιδί μου και δε θα μου έρθει! Αυτό ζει και βασιλεύει, δόξα σοι ο Θεός! Έτσι μου το λει η ελπίδα, που έχω μέσα στην καρδιά μου!

ΚΑΘΕ ΔΕΙΛΙΝΟ, χειμώνα καλοκαίρι, όταν έτρεμε ο ήλιος να βασιλέψει, άφηνε την εργασιά της και, γνέθοντας, πήγαινε ψηλά στη ραχούλα, σ' αγνάντια του χωριού. Κι εκεί καθόταν κι αγνάντευε το δρόμο, ως μια ώρα μακριά -όσο έκοβε το μάτι της - και με ανίκητη ελπίδα ακολουθούσε τους διαβάτες που έρχονταν και μονολογούσε:

-Ναι! Αυτός είναι! Αυτός ο καβαλάρης! Κοίτα πως τρέχει το μολάρι του! Καλώς όρισε, παιδί μου!

Και ξεφώνιζε κι άνοιγε την αγκαλιά της με ανεπίπτη χαρά και ροβολουσε δυο τρία βήματα, αλλά ο καβαλάρης εκείνος δεν ήταν ο Γιάννης της Μήτραινας, ούτε καν χωριανός της, γιατί άμα πλησίαζε προς το χωριό, έπαιρνε τον άλλο το δρόμο, τραβώντας για ξένο χωριό. Κι η Μήτραινα χαρωπή χαρωπή έπαιρνε κοντά με το βλέμμα της άλλον καβαλάρη διαβάτη για το Γιάννη της, όσο που κι αυτός έπαιρνε άλλον δρόμο.

Και δεν έφευγε από τη ραχούλα, παρά όταν άρχιζε να χύνεται το σκοτάδι απάνω στη γη. Τότε γύριζε στο σπιτοκάλυβό της γελαστή όπως πάντα, με την καρδιά

Ο Χρ. Χρηστοβασίλης στη γεράματά του. Σκίτσο δημοσιευμένο στην αθηναϊκή εφημερίδα «Νέος Κόσμος», 25-2-1937

της γεμάτη ελπίδα, κουνώντας το κεφάλι και λέγοντας: - Ποιος ξέρει το μοναχό μου, που να νυχτώθηκε! Δεν τον άφησε η κούραση του δρόμου να φτάσει απόψε! Κι αύριο ημέρα του Θεού ζημερώνει! Αύριο έρχεται.

ΑΥΤΗ Η ΔΟΥΛΕΙΑ εξακολουθούσε χρόνια και χρόνια. Η ελπίδα φώλιαζε βαθιά στα φυλλοκάρδια της Μήτραινας και τίποτε δεν μπορούσε να τη διώξει απ' εκεί μέσα. Όταν δούλεμε με την εργατιά, αυτή έσερνε πάντα το τραγούδι και τραγουδούσε όλο ξενιτεμένα τραγούδια για τον ξενιτεμένο το γιο της, που πάντα ερχόταν και ποτέ δε φαινόταν! Όλος ο κόσμος, άντρες και γυναίκες, την ψυχοπονούσαν την καμμένη τη Μήτραινα κι έλεγαν μέσα τους:

-Ο Θεός να της αυξάνει την ελπίδα της ορφανής!

Έτσι περνούσαν τα χρόνια και η Μήτραινα εξακολουθούσε να ελπίζει κι όλο να ελπίζει. Κάθε βράδυ περίμενε το Γιάννη της και κάθε βράδυ ξενυχτούσε έρημη και μοναχή στο σπιτοκάλυβό της, χωρίς να 'αδηνονεί, χωρίς να 'απελπίζεται.

Είχε χάσει το λογαριασμό πόσα χρόνια είχε ο Γιάννης της στα ξένα. Δε θυμόταν πόσα χρόνια της βάραιναν τη ράχη κι από την ημέρα που ξεκίνησε το μονάκριβό της είχε σκεπάσει τον καθρέφτη της, που είχε κρεμασμένο δεξιά στην πόρτα της, γιατί από τότε δεν είχε ιδεί το πρόσωπό της! Τα μαλλιά της είχαν ασπρίσει όλα, το πρόσωπό της είχε ζαρώσει, η ράχη της είχε κυρτώσει κι αυτή δεν το γνώριζε!

Αν κάθε δειλινό έβγαίνε σ' αγνάντια η Μήτραινα για να ιδεί το παιδί της να 'ρχεται, όμως ούτε φα' ετοιμάζε, ούτε έστρωνε, ούτε τη σκύλα έδεσε, για να μην αλυχτά τους χωριανούς. Μόνο την παραμονή του αϊ - Γιαννιού έκανε αυτή τη δουλειά.

Το είχε κομποδεμένο εκείνη την ημέρα ότι θα ερχόταν ο Γιάννης της, χωρίς άλλο, ζημερώνοντας η γιορτή του. Γι' αυτό από την παραμονή, χωρίς να βγει καθόλου σ' αγνάντια, έσφαζε την παχύτερη της την κότα, τη ζεματούσε, τη μαδούσε και την έβανε να βράσει, σκούπιζε το σπίτι καλά καλά, έστρωνε καθαρά κι έδεσε τη σκύλα, για να 'ναι όλα έτοιμα το πρωί και να μην έχει άλλη δουλειά, παρά να πάει μόνο στην εκκλησιά κι ουδ' άλλο κι ουδ' άλλο.

Τόσοι αϊ - Γιάννηδες πέρασαν καρτέρι και καρτέρι, που μπορούσαν να κάμουν ακέριο μήνα, κι ο Γιάννης της Μήτραινας δε φαινόταν! Τι να είχε γίνει ο Γιάννης; Χωρίς άλλο θα έλιωσαν τα κόκαλα του κάτω από το μαύρο μνήμα χωρίς κερί, χωρίς λιβάνι, χωρίς τρισάγιο, χωρίς λουλούδια, χωρίς δάκρυα! Αλλά που περνούσαν αυτά από το νου της Μήτραινας!

Όταν έβρασε καλά η κότα, είχε βασιλέψει ο ήλιος. Τότε η Μήτραινα την έβγαλε από τη φωτιά, την απόθε-

σε ψηλά κι ύστερα έκαμε το σταυρό της εμπρός στο εικόνισμα, παρακαλώντας την Παναγιά και τον αϊ - Γιάννη να της φέρουν το παιδί της γερό και καλά από τα ξένα. Χάλασε και σκέπασε τη φωτιά, έσβησε το λυχνάρι και πλάγασε να κοιμηθεί, γιατί ήταν περασμένη η ώρα.

ΤΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ τα είχε έτοιμα από την ημέρα του Σταυρού. Πολύ πρωί, νύχτα ακόμη, πριν λαλήσουν οι πετεινοί, άμα άκουσε το σήμαντρο της εκκλησίας, σηκώθηκε, νίφηκε, άναψε το καντήλι στο εικόνισμα, έκανε το σταυρό της και άναψε τη φωτιά. Έφτιασε τρία τέσσερα κερά, γέμισε το ροί' λάδι, πήρε το πρόσφορο της και κίνησε για την εκκλησία. Ξεκινώντας έκλεισε πίσω της την πόρτα μόνο με το μάνταλο, για να μπορέσει να μπει μέσα μονάχο του το ξενιτεμένο της το παιδί. Ήταν βέβαιη ότι θα ερχόταν χωρίς άλλο ο Γιάννης της εκείνο το πρωί.

ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ κάθισε από την αρχή της λειτουργίας ως το τέλος και, όπως συνήθιζε πάντα, πήγε στην πύλη του ιερού πρώτη πρώτη, για να πάρει ανίδωρο πρωύτερα απ' όλο το άλλο το χωριό και να πάει γρήγορα στο σπίτι της, να δεχτεί το παιδί της, που ερχόταν από την ξενιτιά.

Έτσι έκανε πάντα, κι ο παπάς, που ήξερε αυτήν την αδυναμία της, της έδινε ανίδωρο πρώτα απ' όλους. Κι αυτή, παίρνοντας τα' ανίδωρο, βγήκε τρεχάτη από την εκκλησία κρατώντας στο χέρι το αδειανό ροί και τράβηξε ίσια για το σπιτοκάλυβό της.

Δεν είχε φέξει καλά, όταν γύριζε, κι η συννεφιά η βαριά, που κρεμόταν στον αιθέρα, έκανε τον ουρανό μαύρο και φοβερό. Ο άνεμος φυσούσε δυνατά κι η Μήτραινα έτρεχε γρήγορα πατώντας, όπως τύχαινε, μέσα στις λάσπες, για να φτάσει το γρηγορότερο στο σπιτοκάλυβό της και να σφίξει στην αγκαλιά της το παιδί της.

Μπαίνοντας στην αυλή, κοίταξε ολόγυρα, για να ιδεί αν είναι κανένα μολάρι, και μη βλέποντας τίποτε, απόθεσε κάτω το ροί της, βγήκε στο δρόμο και τράβηξε ίσια κατά τα' αγνάντια. Και άμα έφτασε στη μεριά, που είχε χωριστεί με το Γιάννη της φώναζε με μεγάλη φωνή:

-Γιάννηρηρηρηρη! Γιάννη, ούσου!

-Ορίστε! Απολογήθηκε μια φωνή από μακριά.

-Χτύπα γρήγορα, παιδάκι μου, γιατί σ' έφαγε το κρύο! Του απολογήθηκε η Μήτραινα.

Σε λίγο το ποδοβολητό του μολαριού ακουγόταν ξεστερότερα, αλλά η Μήτραινα δεν το κουνούσε από κείνη τη μεριά. Τον περίμενε εκεί το Γιάννη της, ώσπου ήρθε.

-Παιδάκι μου! Ψυχούλα μου!

-Μανούλα μου!

-Ποιος σου πήρε τα συχαρίκια και βγήκες τέτοιαν ώρα εδώ να με καρτερείς;

-Η ελπίδα μου, ψυχούλα μου! Η ανίκητη ελπίδα μου, που φώλιαζε μέσα εδώ στην καρδιά μου βαθιά!

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ κατέβηκε από το μολάρι, η Μήτραινα άνοιξε την αγκαλιά και μανά και παιδί έγιναν ένα από το σφιχταγκάλισμα. Εκεί, στην ίδια μεριά, που αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν μανά και παιδί το μικρό αγκάλιασμα και φίλημα του χωρισμού εδώ και τόσα χρόνια, εκεί, στην ίδια τη μεριά πάλι μανά και παιδί ξαναφιλούσαν και ξανααγκαλιάζονταν το χαρμόσυνο φίλημα κι αγκάλιασμα του ερχομού! Κι έτσι αγκαλιασμένοι έφτασαν στο σπιτοκάλυβο. Μια βαριά τουφεκιά έπεσε στον αυλόγυρο της Μήτραινας, που βρόντησε όλο το χωριό.

Η χαρά της Μήτραινας ούτε γράφεται ούτε μολογιέται!

Πρώτη φορά, αφότου ξενιτεύτηκε ο Γιάννης, θρονιάζονταν η χαρά στο ταπεινό σπιτοκάλυβο της Μήτραινας!

*ροί= μικρό τενεκεδένιο δοχείο για λάδι

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ

Μαρτυρίες για τις δραστηριότητες Καλαρρυτινών Εμπόρων

(Τέλη 18ου αιώνα - 1821)

ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΟΥΡΟΥΤΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ:
ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ

2. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ

Ο μικρότερος αδελφός του Φ. Δουρούτη, ο Χριστόδουλος, γεννημένος στους Καλαρρύτες το 1778, μεταβαίνει στην Τεργέστη το 1799. Για τις εμπορικές του επιχειρήσεις κατά την πρώτη επιχείση, οι πηγές σχεδόν σιωπούν. Το μόνο που γνωρίζουμε είναι ότι ασχολείται μετ'εργε la mercatura. Το 1803, μαζί με τους Γεώργιο Μπογδόνο και Γεώργιο Παπαϊωάννου από την Ελασσόνα και τον Ιωάννη Δαμιανό από την Άρτα, που στο μεταξύ είχε εταιρεία και στη Βιέννη με την επωνυμία "Ιω. Δαμιανός και Σια", ιδρύουν εμπορική συντροφιά, η οποία, κατά τα συμφωνητικά γράμματα, θα πραγματοποιούσε αγορές, πωλήσεις και "commissioni". Το συνολικό κεφάλαιο ανερχόταν στα 24.000 φιορίνια corrente Βιέννης, από τα οποία 8.000 είχε καταβάλει ο Χριστόδουλος Δουρούτης, 4.000 ο Γ. Μπογδόνας, 4.000 ο Γ. Παπαϊωάννου και 8.000 ο Δαμιανός. Από το Contratto της Ditta πληροφορούμαστε ακόμη ότι: α) η διάρκεια της συντροφιάς είχε οριστεί για πέντε χρόνια, β) η διοίκησή της ανατίθεται στους τρεις πρώτους που θα υπέγραφαν με το όνομα της Dittas: Χριστόδ. Δουρούτης, Μπογδόνας και συντροφιά γ) το ταμείο της θα αναλάμβανε ο Δουρούτης, ενώ οι άλλοι δύο θα κρατούσαν τα σχετικά κατάστιχα, με τη βοήθεια ενός ή δύο γραμματικών, δ) κάθε Αύγουστο θα συντασσόταν ο ισολογισμός και τα κέρδη ή ζημιές θα μοιράζονταν σε 4 μερίδια ε) εξί

μήνες πριν από την εκπνοή της πενταετίας, οι εταίροι θα αποφάσιζαν για τη συνέχιση ή τη διάλυση της συντροφιάς (και σι) σε περίπτωση διαφυσής, θα προσέφευγαν σε δύο εμπόρους - αρετοκρίτες.

Όμως, άγνωστο για ποια αιτία, η συντροφιά διαλύθηκε μετά από ένα χρόνο και ο Χριστόδουλος Δουρούτης διατηρούσε μόνο τους εμπορικό οίκο στην Τεργέστη. Παράλληλα, δεν έμεινε αδιάφορος στην πρόταση του συμπεθέρου του Κων/νου Παράσχη να συστήσουν μαζί με τον αδελφό του Γ. Δουρούτη νέα εταιρεία. Η αναποφασιστικότητα όμως και των δύο, που οφειλόταν στις διαμετρικά αντίθετες γνώμες για τον τόπο ίδρυσης της συντροφιάς, διατήρησε τα πράγματα στάσιμα, αφού ο Χριστόδ. Δουρούτης δεν ήθελε να εγκαταλείψει την Τεργέστη, ενώ ο Παράσχος επέμενε για το Λιβόρνο. Μοιραία, το ρόλο του μεσολαβητή ανέλαβε ο Γ. Δουρούτης σε μια τελευταία προσπάθεια να μεταπείσει τον δεύτερο να μετακομίσει στην Τεργέστη.

Στην αλληλογραφία του τελευταίου διασώζεται η απαντητική επιστολή προς τον Κων/νο Παράσχη στο Λιβόρνο, με ημερομ. 5 Ιουλίου 1806: "βλέπω, μου έγραφε, διά τα όσα μας λέγεται διά την Συντροφία να κάμωμην ηγαπηταί ο Χριστόδουλος ιγαπή εις το Τριέστι, οι αυθεντίαν σας ποθάται αυτού και δεν εξεύρω τι

να αποφασίσω ανγκαλά ο Χριστόδουλος έχει καλαίς υποθέσαις εις το Τριέστι διατί εκείνω όπου έκαμε με την περσινήν Συντροφιάν κάνη τώρα μόνος του και πηγαίνη πολλά καλά όθεν εις το πανηγύρι της Σινιγάλας τον ακατερών και θέλει του ομιλήσω τα πάντα ομοίως γράψω4ε μου και οι αυθεντία σου την γνώμιν σας ... δια να ηξεύρω να τον περσουαδίσω εις κάθε συμφερτά εστώντας και δεν ηξεύρω πιν γνώμιν σας καλά διά που αγαπάτζι να σταθίται αυτού ο εις Τριέστι εάν θέλει αγαπάται διά Τριέστι ημπορούμην να σας βεβαιώσομην ότι εκεί βρίσκεται ένα παρικό καλό τόσον από κομισιωνας ομοίως και κάθε εντερέρω να κάμεται

Πραγματικά, στη φιέρα της Σινιγάλας, που άρχισε δέκα ημέρες αργότερα, τα δύο αδελφία συναντήθηκαν και αποφάσισαν να σταματήσουν τις διαπραγματεύσεις με τον Παράσχη, μια και ο Χριστόδουλος εμφανίστηκε με άλλες ιδέες και επέμενε να συστήσει εμπορική συντροφιά με τον κουνιάδο του και τον πεθερό του, Δημήτριο και Χριστόδουλο Σταματάκη. Όπως φαίνεται, ο Γ. Δουρούτης ενέδωσε την έντονη επιθυμία του μικρότερου αδελφού, αφού λίγο καιρό μετά ιδρύθηκε η νέα "οικογενειακή" συντροφιά.

Όμως κι αυτή δεν έμελλε να κρατήσει για πολύ, επειδή τον Αύγουστο του 1807 ο Χριστόδ. Δουρούτης πέθανε ξαφνικά σε ηλικία 29 ετών. Στο σύντομο αυτό χρονικό διάστημα οι εταίροι προωθούσαν σκουτί, λιβαδίσιο και βλάχικο, βαμβάκι και μαλλί από τα Γιάννενα προς την Τεργέστη.

ΑΠΟ ΤΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΑΡΧΕΙΟ

◀ Στην ιστορική πλατεία των Καλαρρύτων το 1937: Από τα αριστερά προς τα δεξιά

1. ΑΘΗΝΑ Γ. ΤΣΑΜΗ - ΛΙΝΟΞΥΛΑΚΗ - Δασκάλα
2. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΡΙΜΠΙΑ
3. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΡΙΜΠΙΑΣ
4. ΑΝΝΑ ΠΑΥΛΟΥ ΖΑΡΙΜΠΙΑ - ΣΤΑΡΑ και
5. Η μύκη ΕΛΜΠΙΝΑ ΑΛΕΞ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

▶ Στους γιογιαιμένους Καλαρρύτες το 1938 και στο προαύλιο της Εκκλησίας του Αγίου ΝΙΚΟΛΑΟΥ. Από τα αριστερά προς τα δεξιά:

- 1ος Ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΖΑΚΗΣ
- 4ος Ο ΚΩΝΝΟΣ ΖΑΓΚΛΗΣ και
- 7ος Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΙΝΟΞΥΛΑΚΗΣ Απτενθμός.

Οι υπόλοιποι μας είναι άγνωστοι.

Αφιερώνεται στην Αστέρω

Κάποια εποχή ο εγκέφαλος του ανθρώπου, με εξελεγκτικές διεργασίες, ευνοούμενος πάντα από την φύση με ενδελέχεια, άρχισε να κάνει λεπτές σκέψεις, όπου και τις έβαλε σε εφαρμογή στον περιβάλλοντα χώρο. Ανακάλυψε τρόπους να βρίσκει πιο εύκολα την τροφή του, επίσης να αιχμαλωτίζει τα διάφορα ζώα με παγίδες και να τα εξημερώνει, να τα υποτάσσει και να τα χρησιμοποιεί για δική του ωφέλεια, όπως και το άλογο.

Με τον πρόλογο αυτό φτάσαμε το θέμα μας, που είναι το ΑΛΟΓΟ, που ο άνθρωπος αυτό κυρίως χρησιμοποίησε για τις μεταφορικές ανάγκες του μέχρι πριν μερικά χρόνια.

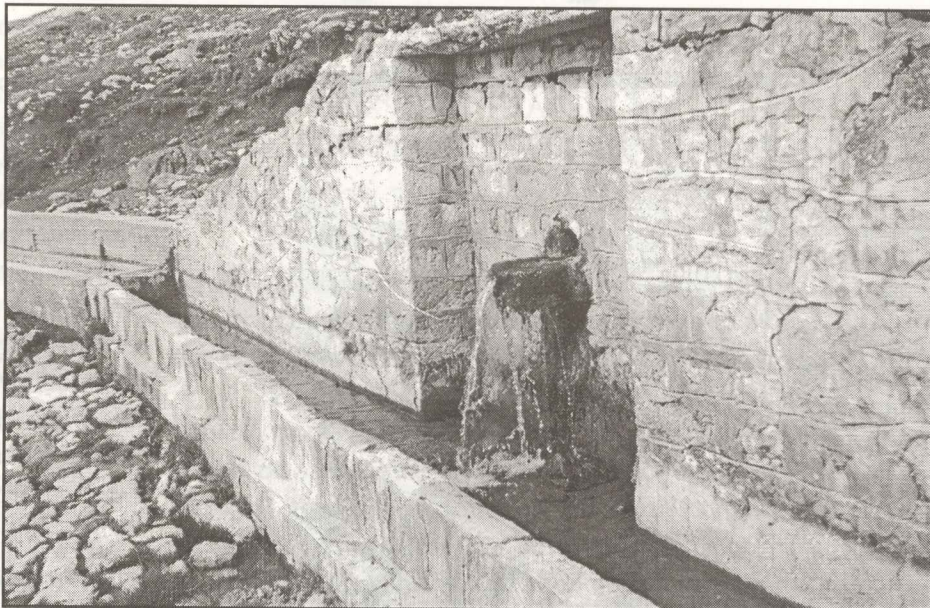
Από απολιθώματα που βρέθηκαν, υπολογίστηκε ότι η εμφάνιση του στη γη ήταν πριν από 200.000 και περισσότερα χρόνια και προ της εμφανίσεως του Ανθρώπου. Με την γεωμετρική, διαμέ-

σου των αιώνων, αύξηση των ανθρωπών, ανάλογα ήταν και η αύξηση των αλόγων, που ήταν βέβαια αναγκαία. Ας συντομεύσουμε και ας πάμε έως την εποχή της ατμοκίνησης και, γιατί όχι, μέχρι και πριν 40-50 χρόνια. Μεταξύ των δύο χρονολογικών ορίων άρχισε η μερική εκτόπιση των αλόγων από τα μηχανικά μέσα μεταφοράς και σήμερα σχεδόν ολική.

Χωρίς να υπάρχει στατιστική, έτσι συθίζεται, νομίζω ότι σε κάθε 7-8 ανθρώπους, κατά μέσο όρο, εξυπηρετούσε ένα άλογο ως μέσον μεταφοράς στη στεριά, κτίζοντας με τις πλάτες τους έως και το σημερινό κόσμο, που σε αυτά χρωστάμε τόσα πολλά. Και έπεσε ο κλήρος σ' εμάς, στην εποχή μας, να τα αποχαιρετήσουμε με συγκίνηση και νοσταλγία, ως επίσης και των συγγενών τους που από τις δασταυρώσεις προέκυψαν ως ήμιονοι.

Τα παιδιά εφεξής θα τα βλέπουν μόνο στο τσίρκο, εκπαιδευμένα (διότι έχουν νοημοσύνη) να στροβιλίζουν κατά ζεύγη σε ρυθμό τριών τετάρτων, με Βιεννέζικη μουσική του Γιόχαν Στράους σε βαλς, στην οθόνη της τηλεόρασης, από τον ιππόδρομο, από καουμπόκια κινηματογραφικά έργα και από ταξιαρχίες ιππικού σε ιστορικές μάχες. Τα εναπομείναντα παίρνουν το δρόμο προς τα ιταλικά σφαγεία, αφήνοντας πίσω τους για ενθύμιο την ιπποδύναμη, ως μονάδα μέτρησης ισχύος σε μοτέρ, μηχανές έλξης, αυτοκινήτων κ.λ.π.

Από μικρός αγαπούσα τα άλογα (και

Η βρύση «Γκούρα Ακάπλουρ» με το γάργαρο και δροσερό νερό, σε ύψος 1520 μ., που μάταια περιμένει την ανακαίνισή της.

ποιος δεν τα έχει αγαπήσει). Θυμάμαι σε μία σχολή, στην αίθουσα διδασκαλίας υπήρχαν διάφορα κάδρα και σε ένα απ' αυτά είχε όλες τις ράτσες των αλόγων. Τα μάτια μου σταμάτησαν σε ένα κατάμαυρο αραβικό άλογο, λεπτό, με υψωμένο κεφάλι και φίνα γραμμή. Δεν χόρταινα να το κοιτάζω τόσο πολύ, που το έβλεπα σε φυσικό μέγεθος, ζωτανό συχνά στον ύπνο μου να καλπάζει και ενώ σκυμμένος προς το κεφάλι του να κρατείται από την χαίτη του και τώρα ακόμη κάπου - κάπου.

Τώρα θυμάμαι άλλη περίπτωση (όχι στον ύπνο μου). Ήμουν 12 περίπου χρονών, τότε, όταν ήρθαν στην αυλή μας 5-6 άλογα φορτωμένα με ξύλα για τον χειμώνα. Μεταξύ των αλόγων τρύπωνσε ένα παιδάκι, εμποδίζοντας ένα άλογο να προχωρήσει. Σε μια στιγμή το πιάνει με τα δόντια του από τον ώμο (ευτυχώς μόνο από τα ρούχα), και το σηκώνει ψηλά. Το παιδάκι αιωρούμενο, κλαίγοντας γοερά κουνούσε χέρια - πόδια σαν να κολιμπούσε. Με μία κίνηση το άλογο προς τα δεξιά του το αφήνει απαλά - απαλά στο πεζούλι που ήταν δίπλα του. Καταπληκτικό, απρόσμενη νοημοσύνη.

Άλλη περίπτωση: Η μητέρα μου με δανεικό άλογο, το φόρτωσε με σιτάρι και πήγε στο μύλο, κάτω στο ποτάμι. Γυρίζοντας, στη θέση "Κάλια - Λούγκα", άφησε το ζώο να προχωρήσει και αυτή θέλησε να μάζει λίγη ρίγανη κάτω και πάνω του δρόμου, σκεπτική με επιταχύνει το βήμα κατόπι, για να φτάσει το άλογο, που είχε αρκετά προχωρήσει, είχε κιάλας πάρει τη στροφή του δρόμου και εξακολουθούσε να μαζεύει ρίγανη. Άρχισε να κατεβαίνει τα κακοτράχαλα προς το δρόμο. Φτάνοντας εκεί βλέπει, εμβρόντητη, το άλογο να την περιμένει, κοιτάζοντάς την. Αφού αντιλήφθηκε ότι δεν το ακολουθούσε γύρισε να την συναντήσει. Η μητέρα μου με συγκί-

καία για τις μετακινήσεις τους από τα βουνά στα χειμαδιά και τανάπαλιν. Διάρκεια ταξιδιού 15-20 ημέρες. Έπρεπε βέβαια να φορτώσουν στα άλογά τους όλα τα χρειαζούμενα για το ταξίδι, αλλά και για τον τόπο της διαμονής. Από καρδάρια, γάστρα, σκάφη, αλεύρι, την τέντα, κότες και τα μωρά τους.

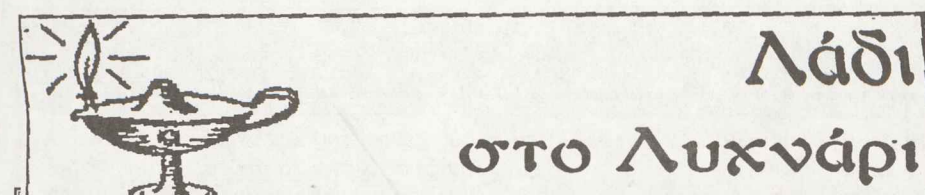
Ας μη σας φανεί υπερβολικός ο αριθμός των αλόγων. Μέσα σ' αυτά υπήρχαν φοράδες για την διαιώνιση και για την αντικατάσταση των γερασμένων. Σχεδόν η κάθε οικογένεια είχε μια ή δύο φοράδες.

Η οικογένεια του Γκόγκα Μόκα (Καραμπεράκη) που παραχειμάζε στη Βόνιτσα με τα πρόβατά του, είχε και μια αγέλη από αλογομούλαρα, που ξεπερνούσαν τα 50 κεφάλια, μερικές φοράδες που κυφορούσαν, άλλες με μικρά πουλαράκια και άλλα που είχαν μεγαλώσει αρκετά και μπορούσαν να μπουν στην αναπαραγωγή ή και για την αντικατάσταση των γερασμένων πια αλόγων.

Αυτά τα μη ενταγμένα στα караβάνια βοσκούνταν ελεύθερα στα βουνά το καλοκαίρι με το όνομα (αργκελίσια), ας το πούμε ελεύθερο ιπποφορβείο. Το μεσημέρι συγκεντρώνονταν στη βρύση (Γκούρα Ακάπλουρ), θα μπορούσαμε να πούμε στην πλατεία των αλόγων, για να ξεδιψάσουν. Ευκαιρία δε για ερωτικές προτάσεις, κυρίως από τα πουλάρια, που έμπαιναν στην περίοδο της ενηλικίωσης όχι πάντα αποδεκτές, αλλά και χώρος αγοραπωλησίας. Εκεί θα τα συναντούσαν οι ενδιαφερόμενοι. Το Φθινόπωρο έπαιρνε ο καθένας τα δικά του στο χειμαδιά του, όπως και ο Γκόγκας την μεγάλη αγέλη στο δικό του χειμαδιά, ιδεώδη τόπο γι' αυτήν, γι' αυτό και ο μεγάλος αριθμός. Ένα ακόμη έσοδο από την πώληση των ενηλικίων αλόγων. Ένα μέλος συνήθως της οικογένειας, το καλοκαίρι στους Καλαρρύτες, χρησιμοποιούσε τα άλογά της κουβαλώντας αγαθά, κυρίως από τη Θεσσαλία, για εφοδιασμό των μονίμων κατοίκων μέχρι το άλλο καλοκαίρι, διότι τα μόνιμα караβάνια δεν επαρκούσαν, αλλά και διότι έτσι κερδίζαν λίγα χρήματα για να ενισχύσουν κάπως το πενιχρό από τα πρόβατά εισόδημά τους.

Κλείνω με την αφιέρωση, όπως και ο τίτλος του παρόντος, "ΣΤΗΝ ΑΣΤΕΡΩ", που έφερε και βύζαζε τόσα εκατομμύρια Ντορλές, Μπάλιους και κάθε Αστέρω με την ευγνωμοσύνη μας γι' αυτές και γι' αυτά, για τα ποτάμια ιδρώτα που έχουν ποτίσει όλους τους κάμπους και όλα τα κακοτράχαλα της γης.

Από μικρός αγαπούσα τα άλογα (και

Λάδι στο Λυχνάρι

Για την εφημερίδα «Κ.Ν.»

- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η **κ. ΒΑΣΩ ΚΩΣΤΑΡΙΔΗ**, που διαμένει στη Φιλοθέη θηνών.
- Τρεις χιλιάδες πεντακάσιες (3.500 δρχ.) ο **κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΡΟΥΚΗΣ**, που διαμένει στο Μαχαίρα Αιτωλοακαρνανίας.
- Τρεις χιλιάδες πεντακάσιες (3.500 δρχ.) ο **κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΟΥΚΗΣ**, που διαμένει στο Μαχαίρα Αιτωλοακαρνανίας.
- Οκτώ χιλιάδες (8.000 δρχ.) ο **κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ**, που διαμένει στα Ιωάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο **ιερέας ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΠΟΤΣΩΛΗΣ**, που διαμένει στα Ιωάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) ο **κ. ΠΕΤΡΟΣ ΑΡΛΕΤΟΣ**, που διαμένει στους Καλαρρύτες.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο **κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΖΩΓΚΟΣ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η **κ. ΜΑΡ- ΓΑΡΙΤΑ ΑΒΡΑΜΙΩΤΗ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η **κ. ΑΓΑΘΗ ΡΙΖΟΦ**, που διαμένει στα Ιωάννινα.
- Πέντε χιλιάδες (5.000 δρχ.) η **κ. ΕΛΕΝΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η **κ. ΜΙΝΤΖΑ - ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗ ΝΑΚΙΑ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η **κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΖΑΛΑΒΡΑ**, που διαμένει στη Θεσσαλονίκη.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) ο **κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΩΛΕΤΣΗΣ**, που διαμένει στα Ιωάννινα.
- Είκοσι χιλιάδες (20.000 δρχ.) ο **κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΑΣ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η **κ. ΒΑΡΒΑΡΑ ΚΟΥΤΣΟΝΙΚΑ - ΜΕΪΝΤΑΝΗ**, που διαμένει στην Αθήνα.
- Δέκα χιλιάδες (10.000 δρχ.) η **κ. ΜΑΡ-**

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΗ
Η Όλγα Μπακαγιάννη - Φασούλα σύζυγος Κων/νου γέννησε αγοράκι στο Συκούριο.
Ευχόμαστε να ζήσει χαρούμενο και ευτυχισμένο. ΓΑΜΟΙ
Στις 10 Φεβρουαρίου 2001, ημέρα Σάββατο και ώρα 5.30 μ.μ. στον κατήμερο από κόσμο Ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου Ανατολής Ιωαννίνων, πραγματοποιήθηκε ο γάμος της **ΔΟ-**
ΞΑΣ, κόρης του εκλεκτού ζεύγους των συμπατριωτών μας **ΣΤΑΥΡΟΥ και ΣΤΑΘΟΥΛΑΣ ΑΡΛΕΤΟΥ** με τον εκλεκτό της καρδιάς της **ΝΙΚΟ**, γιο του **ΚΩΝ/ΝΟΥ και της ΕΛΕΝΗΣ ΣΑΡΗ-ΓΙΑΝΝΙΔΗ**. Το εκλεκτό ζευγάρι έλαμπε από ομορφιά και χάρη κατά την τελετή του γάμου καθώς και κατά τη διάρκεια των συγχρητηριών ευχών.
Το βράδυ της ίδιας ημέρας, οι γονείς των νεονύμφων παρέσταν πλουσιότατο δείπνο, προς τιμήν των καλεσμένων τους, στο κέντρο «ΑΛΕΚΟΣ» στο Κρυφό Ιωαννίνων, στο οποίο παρακάθησαν πάνω από 700 άτομα. Η ομορφη βραδιά συνεχίστηκε με τριούβερτο γλέντι με όλα τα είδη της μουσικής, που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.
Ο Σύνδεσμός μας συγχαίρει θερμά τους νεόνυμ-
ΦΟΥΣ και τους εύχεται χαρούμενη και ευτυχισμένη ζωή και πολλούς απογόνους.
ΘΑΝΑΤΟΙ
Ο Ευάγγελος Γκατζόγιας, στη Λάρισα.
Ο Γεώργιος Κατσίκης, στον Πειραιά.
Η Λίνα Φασούλα - Ζέρβα του Αντωνίου, στη Λάρισα.
Ο Ευάγγελος Γκατζόγιας, στα Ιωάννινα.
Η Θεοδώρα Γκατζόγια του Ευαγγέλου στη Λάρισα.
Ο Βασίλειος Στεργίου, στους Καλαρρύτες.
Ο Σύνδεσμός μας, συλλυπείται τους οικείους και τους συγγενείς των αιμνήστων συμπατριωτών μας και εύχεται, όπως και χρώμα που τους σκέπασε, να είναι ελαφρύ και μη μνη τους αιωνία.

Από τις εκδηλώσεις του Συνδέσμου μας

Στις 19 Ιανουαρίου 2001, ο Σύνδεσμός μας έκοψε την πρωτοχρονιάτικη πίτα, για τα παιδικά χορευτικά του Τμήματα.

Στις 20 Ιανουαρίου 2001, έκοψε πίτα για το χορευτικό τμήμα των ενηλίκων και για τα τμήματα εμφανίσεων.

Στις 21 Ιανουαρίου 2001, έκοψε πίτα για τα μέλη του Συνδέσμου μας και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η Γενική Συνέλευση.

Στις 26 Ιανουαρίου 2001 ο Λογογραφικός και Χορευτικός μας Όμιλος μετέβη στην Αθήνα όπου το

βράδυ της 27ης Ιανουαρίου έλαβε μέρος σε μεγάλη εκδήλωση του Συνδέσμου Γυναικών Ηπείρου, με την ευκαιρία της κοπής της «ΠΙΤΑΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑΣ».

Στις 11 Φεβρουαρίου 2001, έκοψε πίτα στην πλατεία των Καλαρρύτων, για τους μόνιμους κατοίκους του χωριού μας. Την πίτα ευλόγησε ο Αιδεσιμώτατος Ιερέας του χωριού μας **κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΑΤΣΗΣ** και το νόμισμα πέτυχε ο συμπαθέστατος συμπατριώτης μας **κ. Δημήτριος (Τάκης) Μπεσίρης**.

Ο Εφημέριος του χωριού μας Αιδεσιμότατος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΤΑΤΣΗΣ ευλόγησε την πρωτοχρονιάτικη πίτα στην πλατεία των Καλαρρύτων

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου **κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ Β. ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΗΣ** κόβει την πίτα, υπό τα βλέμματα των χωριανών μας

Κοπή πίτας στο Χορευτικό Τμήμα εμφανίσεων του Συνδέσμου μας

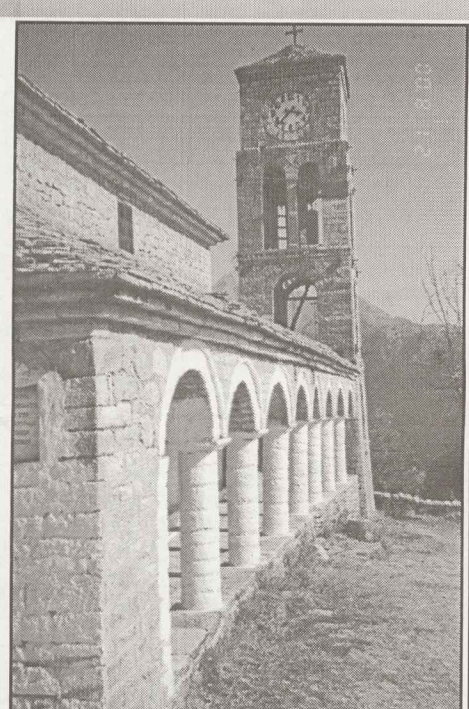

27-1-2001: Οι χορευτές μας στο Πνευματικό Κέντρο Ρουμελιωτών στην Αθήνα

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΛΑΡΡΥΤΩΝ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Από το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, ανακοινώνονται τα παρακάτω:

1. Ο **κ. Μπαρμπούτης Κων/νος** του Βασιλείου, από Ιωάννινα, προσέφερε σεβαστό χρηματικό ποσό, για τις ανάγκες του Ιερού Ναού και στη μνήμη των γονέων του Βασιλείου και Ευδοξίας.
2. Όπως μας ανακοίνωσε ο εργολάβος (ανάδοχος), συμπατριώτης μας **κ. Πέτρος Αρλέτος**, το γραφείο του οποίου ανέλαβε τις εργασίες επισκευής και συντήρησης του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Καλαρρυτών, οι εν λόγω εργασίες θα αρχίσουν εντός του μηνός Μαρτίου ε.ε., εφόσον το επιτρέψουν οι καιρικές συνθήκες στην περιοχή.

Ευχαριστούμε το ανωτέρω Τεχνικό Γραφείο, για την δωρεάν διάθεση ενός φορητού αυτοκινήτου, μεταφοράς δέκα (10) τόννων (73 μ2) περίπου, σχιστολιθικών πλακών (επίστρωσης), από Χρυσοράχη Πωγωνίου στους Καλαρρύτες, (τέσσερα Χριστοφόρου Μπούτσια, από Τρίκαλα, θα προβούμε στη Διακήρυξη Δημοπρασίας, με το σύστημα αντιπαροχής, ώστε το Κληροδότημα να διεκδικήσει τα νόμιμα και να λειτουργήσει, προς όφελος των συμπατριωτών.

4. Ύστερα από συνεννόηση με τον πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλαρρυτών, διευθετήθηκε το θέμα σύ-
ζησης του ενοικίου του Κοινοτικού Γραφείου, που ανήκει στον Ιερό Ναό και έτσι το ετήσιο μίσθωμα από **24.000 δρχ.** που ήταν μέχρι σήμερα, θα ανέλθει στις **120.000 δρχ. ετησίως**.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

➤ Το έχουμε επισημάνει και πάλι, αλλά κρούσαμε σε «ώρα μη ακουώντων». Οι πρόγονοί μας με σοφία και σύνεση είχαν κτίσει στομακρινό παρελθόν τοίχο από τη βρύση «Γκούρα ακάλουρ» μέχρι το ρέμα «Βάλια μάρε», προκειμένου να χωρίσουν τις κτηνοτροφικές περιοχές από τις ιδιόκτητες εκτάσεις της περιοχής «Λιβάδι». Προ 10ετίας ο τοίχος αυτός, αρκετών εκατοντάδων μέτρων, ήταν περίπου ανέπαφος. Έκτοτε και στα πλαίσια ισοπέδωσης των πάντων οι σύγχρονοι Νέρωνες, δεν άφησαν τίποτε όρθιο, και το ιστορικό αυτό μνημείο τείνει να εξαφανιστεί. **Η απίμωρησία των αυθαιρετούντων δεν συντελεί στην πρόοδο του χωριού και στη διατήρηση της ιστορικής μας παράδοσης.**

➤ Η άνοιξη έρχεται ολοταχώς και σύντομα πρέπει να ληφθούν μέτρα στο δίκτυο ύδρευσης του χωριού. Δηλαδή: Καθαριότητα της δεξαμενής και έλεγχος και στεγανοποίηση όλων των φρεσίων.

➤ Ξέφραγο αμπέλι η Αγία Τριάδα Καλαρρυτών. Τα πεύκα και τα κυπαρίσσια που νεκροταφείου, τα έφαγαν τα αδέσποτα γίδια του χωριού. Λειτουργούν, αλήθεια, οι νόμοι στο ιστορικό χωριό μας, ή ορισμένοι κάνουν ότι θέλουν;

ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟΥ

Πραγματοποιήθηκε, μετά από δύο αναβολές, η συνάντηση των μελών του Άτυπου Φορέα Καλαρρυτών στις 4 Μαρτίου 2001 και στα γραφεία του Πανθεσσαλικού Συλλόγου Καλαρρυτινών «ΟΙ ΚΑΛΑΡΡΥΤΕΣ» στη Λάρισα. Τον Πατριωτικό Σύνδεσμο Καλαρρυτινών «Η ΠΙΝΔΟΣ» αντιπροσώπευσαν δύο μέλη του Διοικητικού του Συμβουλίου, ήτοι ο κ. Παναγιώτης Γκογι-κάκης και η κ. Παρασκευή Τσόλα.

Τα θέματα της συνάντησης ήταν δύο, ήτοι:

α) Συζήτηση, για την επισκευή και λειτουργία των κτιρίων που ανήκουν στην

«Εταιρεία Ανάπτυξης των Καλαρρυτινών Α.Ε.» και

β) Συζήτηση, για την πορεία της Εταιρείας.

Η συζήτηση των δύο θεμάτων (αλήθεια δεν υπάρχουν άλλα σοβαρά θέματα στο χωριό;) έγινε σε ήπιους τόνους, χωρίς βέβαια να προκύψει κάτι θετικό, έστω και για τα δύο αυτά θέματα.

Αντιθέτως προέκυψαν τα παρακάτω προβλήματα, που αντί να κατευνάσουν τις ανησυχίες των συμπατριωτών μας, θα τις επιτείνουν ακόμη περισσότερο.

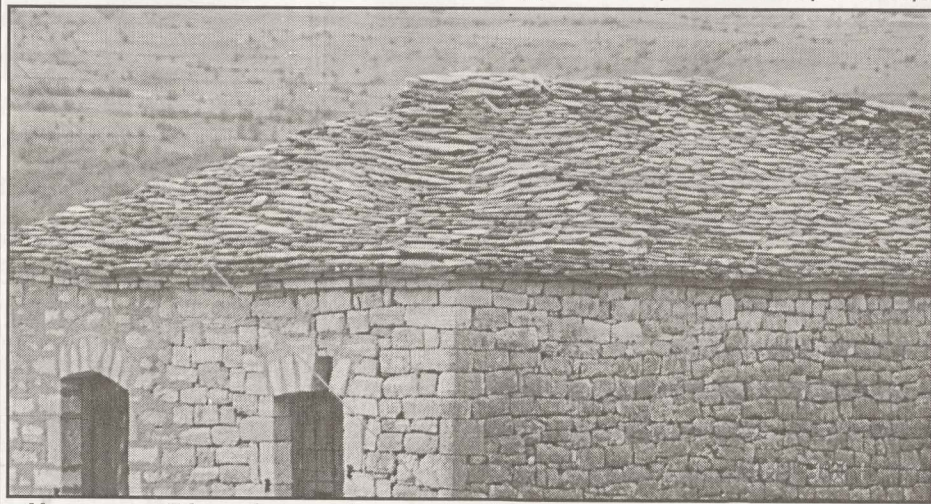
α) Ουδέν θετικό, για την επισκευή των δύο κτιρίων (Κασαρείας και κληροδοτήματος Κωσταδήμα).

β) Η Εταιρεία Ανάπτυξης των Καλαρρυτινών έχει χρέη της τάξεως του 1.600.000 περίπου δρχ. χωρίς να έχει προσφέρει ούτε το παραμικρό έργο στο χωριό.

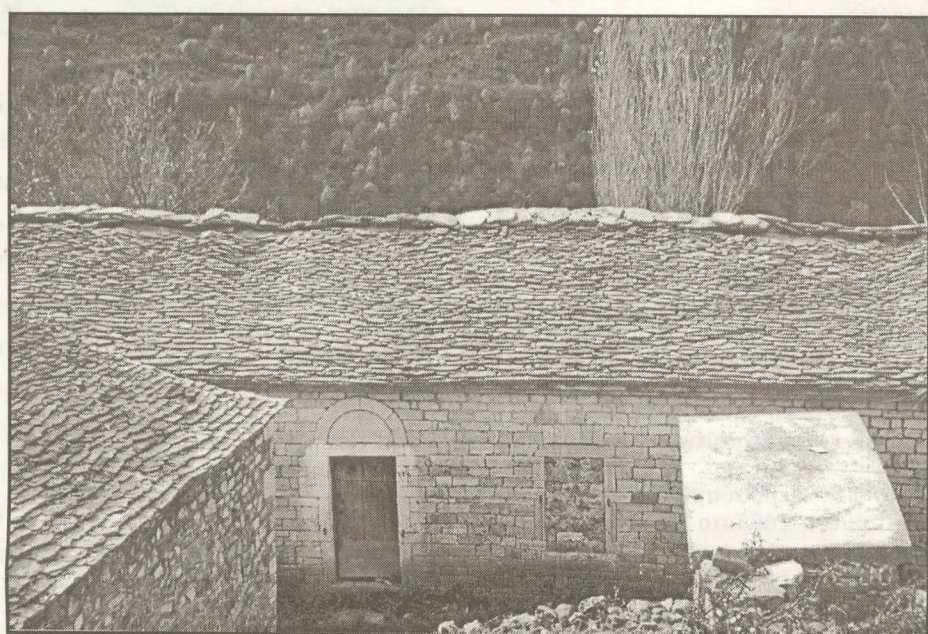
γ) Η αποβολή του Αγροτικού Συνεταιρισμού, από μέλους του Φορέα (μειοψηφού-

ντος βέβαια του Συνδέσμου μας) δεν ήταν πράξη σύνεσης, για την ομόνοια των κατοίκων του χωριού και ασφαλώς θα έχει δυσμενείς συνέπειες και

δ) Οι βολές μελών του φορέα εναντίον του Συνδέσμου μας, που σε κύριο άρθρο στην εφημερίδα «ΚΑΛΑΡΡΥΤΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» απεκάλεσε την «Εταιρεία Ανάπτυξης των Καλαρρυτινών» **ανύπαρκτη και αναποτελεσματική** δεν ήταν δικαιολογημένες. Για το τελευταίο και αντί απαντήσεως, δημοσιεύουμε στο φύλλο αυτό της εφημερίδας μας, δύο αποκαλυπτικές φωτογραφίες της Κασαρείας και του Κληροδοτήματος Κωσταδήμα, όπου φαίνεται καθαρά, ότι οι στέγες των δύο κτιρίων είναι έτοιμες να καταρρεύσουν. Εάν το κληροδοτήμα Κωσταδήμα το είχε ο Σύνδεσμός μας και την Κασαρεία οι κληρονόμοι της, θα είχαν βρεθεί σίγουρα οι απαραίτητες πιστώσεις για την επισκευή και τη διάσωσή τους.

Η κυματοειδής στέγη της Ιστορικής Κασαρείας και η στέγη του Κληροδοτήματος Κωσταδήμα (έτος κτίσεως 1889), οι οποίες σύντομα, θα καταρρεύσουν, αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα, δείχνουν παραστατικά την αδιαφορία της Αναπτυξιακής Εταιρείας Καλαρρυτινών.

Η Κυριακή των απόκρεω και η Καθαρά Δευτέρα στους Καλαρρυτίτες

Για δεύτερη φορά ο Πατριωτικός Σύνδεσμος Καλαρρυτινών «Η ΠΙΝΔΟΣ» με αμετακίνητη πίστη προς τη γνήσια και ανόθευτη Καλαρρυτινική Παράδοση αναβίωσε και πάλι εφέτος τα Αποκριάτικα Έθιμα με τη συμπράσταση τόσο της Κοινότητας Καλαρρυτινών όσο και του Αγροτικού Συνεταιρισμού.

Από μέρες πριν, άρχισαν πυρετώδεις προετοιμασίες τόσο από τον πρόεδρο του Συνδέσμου όσο και από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προκειμένου να ετοιμαστούν όλα για τον πανηγυρικό εορτασμό της Κυριακής των Απόκρεω και της Καθαράς Δευτέρας.

Και όταν πλέον όλα, ήταν έτοιμα ανέβηκαν από το Σάββατο 24-2-2001 στους Καλαρρυτίτες, όπου ετοίμασαν τα ξύλα για τη φωτιά της Κυριακής και το Βασιλιά Καρνάβαλο (Τέγο) τον οποίο το μεσημέρι της Κυριακής των Απόκρεω τον έστησαν στην Πλατεία του χωριού, που χάρη στο διάκοσμο των μελών του Δ.Σ. είχε πάρει όψη αποκριάτικη.

Αργά το απόγευμα άναψε η φωτιά (Τζαμάλα) και άρχισε το γλέντι με αποκριάτικα τραγούδια, ενώ οι περίφημες Καλαρρυτινές γυναίκες και οι εξαιρετικοί άνδρες, μέλη του Συνδέσμου μας ετοίμαζαν τη φασολάδα και τα είδη της βραδινής φιλοξενίας.

Στις 10 μ.μ. της Κυριακής των Απόκρεω, μοιράστηκαν σ' όλους τους Καλαρρυτινούς και τους ξένους που βρίσκονταν στο χωριό μας ψημένο στη γάστρα κοτόπουλο,

ψωμί, τυρόπιτα παραδοσιακή και κόκκινο κρασί και το γλέντι συνεχίστηκε γύρω από τη φωτιά, ενώ η φασολάδα, για την επόμενη μέρα, σιγόβραζε στη θράκα.

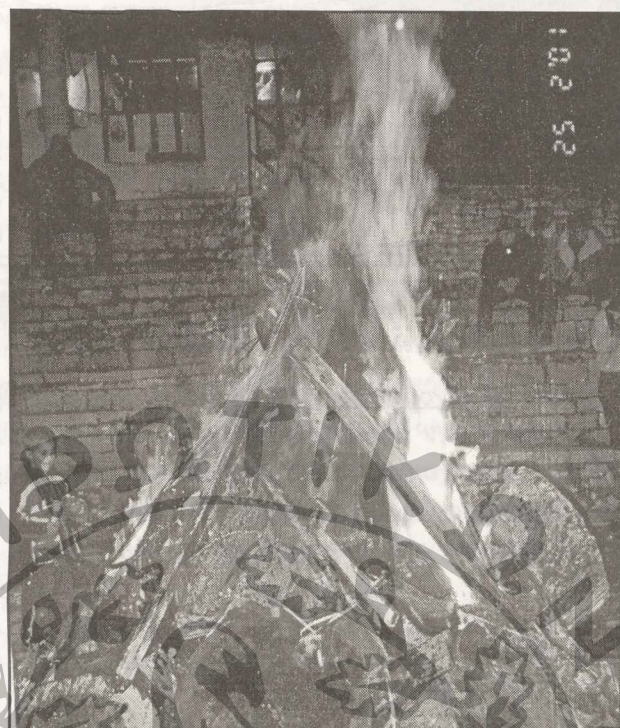
Και, ενώ οι ενδείξεις έδειχναν, ότι όλα θα κυλούσαν ομαλά και την Καθαρή Δευτέρα, η απότομη μεταβολή των καιρικών συνθηκών με τσουχτερό κρύο, χιονόνερα και χιόνι στα γύρω ορεινά ανέτρεψε προς στιγμήν τους σχεδιασμούς του Συνδέσμου μας.

Παρά το γεγονός, όμως, ότι η κακοκαιρία συνεχίζονταν με ιδιαίτερη ένταση, οι οργανωτές βρήκαν εύκολα τη λύση και όλα εξελίχθηκαν ομαλά. Έτσι αφού οι Καλαρρυτινοί περιέφεραν στο χωριό τον Καρνάβαλο (Τέγο), τραγουδώντας αποκριάτικα τραγούδια στο τέλος κατέληξαν στην πλατεία, όπου τον έκαψαν μέσα σε ατμόσφαιρα ενθουσιασμού και χαράς.

Στη συνέχεια και ενώ η κακοκαιρία συνεχίζονταν μοιράστηκε σ' όλους η ζεστή καλομαγειρεμένη φασολάδα, με λαγάνες, χαλβά, ελιές, τουρσί, κρεμμύδια, ταραμά, αλλά και κόκκινο κρασί.

Για μια ακόμη φορά οι εξαιρετικοί άνδρες και οι περίφημες Καλαρρυτινές γυναίκες μέλη του Συνδέσμου μας, έκαναν ότι το καλύτερο για τις γιορτές των Απόκρεω και της Καθαράς Δευτέρας και υπερκέρασαν ακόμη και τις άσχημες καιρικές συνθήκες.

Ο Σύνδεσμός μας τους συγχαίρει θερμά και τους ευχαριστεί όλους.

25-2-2001: Οι φλόγες της Τζαμάλας ξεχύνονται στον ουρανό

25-2-2001: Οι Καλαρρυτιώτισσες γυναίκες, χορεύουν γύρω από τη φωτιά

26-2-2001: Οι Καλαρρυτιώτες περιφέρουν τον Καρνάβαλο (Τέγο) στους δρόμους του χωριού

26-2-2001: Διανομή ζεστής φασολάδας και άλλων μη αρτήσιμων ειδών